

Sprawozdanie z działalności FWPN za rok **2021**

30 lat
Jahre

Spis treści

- 02 Wstęp
- 05 O Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej
- 08 Jubileusz 30-lecia Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej

- 12 **Media, opinia publiczna**
- 14 XIV Polsko-Niemieckie Dni Mediów i XXIV Polsko-Niemiecka Nagroda Dziennikarska
- 21 Stypendia dziennikarskie FWPN
- 22 Magazyn „Mówią Wieki”
Granica pokoju Polska – Niemcy
- 23 Młoda Redakcja stron internetowych FWPN

- 24 **Edukacja**
- 26 PolenMobil 2021
- 28 Wystawa o Władysławie Bartoszewskim w Niemczech w 2021 roku

- 32 **Nauka**
- 34 Konferencja „Od pojednania do codzienności? 30 lat polsko-niemieckiego sąsiedztwa”
- 36 Międzynarodowa konferencja „Od paktu Ribbentrop-Mołotow do ataku Niemiec na Związek Radziecki”

- 38 **Kultura**
- 40 Stypendium im. Albrechta Lemppa
- 42 Premiera opery „Fidelio” Ludwiga van Beethovena w Operze Bałtyckiej w Gdańsku
- 44 Wystawa „Mój dom – mój blok. Osiedle im. Józefa Montwiłła-Mireckiego w Łodzi 1928–1931”

- 46 **Społeczeństwo, gospodarka, środowisko**
- 48 Ogrody Polsko-Niemieckie w parku Skaryszewskim w Warszawie
- 54 Barometr Polska – Niemcy 2021
- 56 Linia projektowa „ZUZAM-RAZEM-RAZAM”
- 57 Debaty w ramach cyklu Forum Dialogu+ im. A. Godlewskiego w 2021 roku
- 59 XXX Forum Ekonomiczne w Karpaczu
- 62 „Koło Dyskusyjne Polska” Niemieckiego Towarzystwa Polityki Zagranicznej i FWPN

- 64 Sprawozdanie finansowe z działalności FWPN za 2021 rok
- 76 Rada FWPN, Zarząd FWPN
- 81 Zespół FWPN
- 82 Centrum Zielna

Wstęp

W 2021 roku obchodziliśmy podwójny jubileusz: 30 lat podpisania Traktatu między Rzeczpospolitą Polską i Republiką Federalną Niemiec o dobrym sąsiedztwie i przyjaznej współpracy oraz 30 lat istnienia naszej Fundacji, której powołanie do życia w październiku 1991 roku wynikało z postanowień traktatowych. A jako że nadal obowiązywały obostrzenia związane z kolejnymi falami pandemii COVID-19, obchody jubileuszowe siłą rzeczy były skromniejsze niż w latach poprzednich i odbyły się hybrydowo. Z okazji jubileuszu Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej zainicjowała specjalną linię projektową „30 lat Traktatu – 30 lat FWPN” z preferencyjnym dofinansowaniem do 80 proc. kosztów całkowitych przedsięwzięcia. Od lutego do końca listopada można było realizować wnioski poświęcone m.in. takim zagadnieniom, jak: przyszłość traktatu polsko-niemieckiego, diagnoza i wypełnianie deficytów w dialogu polsko-niemieckim, innowacyjne projekty z zakresu edukacji historycznej i współczesnych relacji polsko-niemieckich, zmiana klimatu jako wyzwanie dla relacji polsko-niemieckich, zaangażowanie społeczeństwa obywatelskiego w obu krajach oraz wyzwania

związane z pandemią COVID-19 dla obu społeczeństw. Nasz jubileusz był okazją do refleksji i podsumowań minionych 30 lat, czemu dali wyraz współprzewodniczący Zarządu Fundacji w wystąpieniach opublikowanych na naszej stronie internetowej: „Genialny pomysł wymaga odwagi” (dr Johannes von Thadden) i „Dlaczego i po co istnieje” (prof. dr hab. Dariusz Makiła). Teksty obu wystąpień są dostępne pod linkiem: <https://fwpn.org.pl/aktualnosci/-30latfwpn-genialny-pomysl-wymaga-odwagi-dlaczego-i-po-co-istnieje--NgCh5S>

Punktem kulminacyjnym naszego jubileuszu była konferencja rocznicowa zorganizowana 26 listopada w siedzibie Fundacji z udziałem członków gremiów FWPN. Z uwagi na pandemię odbyła się w formie hybrydowej z ograniczonym udziałem publiczności i była transmitowana na żywo w mediach społecznościowych. Życzenia okolicznościowe przekazali zdalnie Zbigniew Rau, minister spraw zagranicznych RP, i Heiko Maas, minister spraw zagranicznych RFN. Specjalną mowę wygłosił Dietmar Woidke, koordynator niemiecko-polskiej współpracy międzypolecz-

nej i przygranicznej w Ministerstwie Spraw Zagranicznych Republiki Federalnej Niemiec. Zapis konferencji rocznicowej wraz z przemówieniami ministrów jest dostępny na: <https://fwpn.org.pl/streaming>

W 2021 roku kontynuowaliśmy nasze projekty własne, jak XIV Polsko-Niemieckie Dni Mediów i ogłoszenie wyników konkursu o Polsko-Niemiecką Nagrodę Dziennikarską im. Tadeusza Mazowieckiego, które po raz drugi z powodu pandemii odbyły się w formule online. I tym razem wydarzenie to spotkało się z gorącym odzewem, do konkursu zgłoszono rekordową liczbę prac – aż 188.

Osobny jubileusz pięciolecia obchodził realizowany przez FWPN wspólnie z Ambasadą Niemiec i miastem Warszawa projekt Ogrody Polsko-Niemieckie, który polega na rewitalizacji północnej części parku Skaryszewskiego im. Ignacego Jana Paderewskiego. Inicjatywa ta zrodziła się w 2016 roku, w którym świętowano 25. rocznicę podpisania Traktatu o dobrym sąsiedztwie i przyjaznej współpracy. Finansowana była z darowizn od osób prywatnych i sponsorowana przez firmy. Mimo pandemii trwały nasadzenia kolejnych roślin, w których brali udział wolontariusze, a także prominentni goście, jak np. burmistrz Berlina Michael Müller.

Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej od lat angażuje się w projekty związane z Partnerstwem Wschodnim. Brutalnie stłumione protesty w lecie 2020 roku na Białorusi przeciwko sfalszowanym wyborom prezydenckim spowodowały, że w marcu 2021 roku Fundacja ogłosiła konkurs dotacyjny pod hasłem „ZUZAM-RAZEM-RAZAM”,

który umożliwił przedstawicielom społeczeństwa obywatelskiego z Polski i Niemiec realizację wspólnych projektów z partnerami białoruskimi. Dofinansowanie w ramach konkursu uzyskało łącznie dziesięć trójstronnych inicjatyw, w tym film dokumentalny, wystawa, dwa projekty teatralne, publikacje i debaty online, cykl koncertów, a także program rezydencji literackich i artystycznych dla pisarzy i artystów białoruskich. Ta linia projektowa została sfinansowana ze środków Ministerstwa Spraw Zagranicznych Niemiec.

Wspomniane wyżej wydarzenia, jak również wiele innych opisujemy w naszym rocznym sprawozdaniu publikowanym w formie elektronicznej, w którym prezentujemy wybrane projekty własne i kooperacyjne realizowane wspólnie z naszymi partnerami. Interaktywny PDF sprawozdania umożliwia odwiedzanie stron internetowych partnerów lub konkretnych projektów. Pełna lista dofinansowanych przez Fundację projektów zewnętrznych w podziale na priorytety, w tym także lista dofinansowanych publikacji, które ukazały się w 2021 roku, została zamieszczona oddzielnie na naszej stronie internetowej: <https://fwpn.org.pl/publikacje/sprawozdania/>

Życzymy miłej lektury i wolnego od pandemii roku 2022!

Cornelius Ochmann,
dyrektor, członek Zarządu FWPN

dr Krzysztof Rak,
dyrektor, członek Zarządu FWPN

Warszawa, czerwiec 2022 roku

○ Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej (FWPN)

Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej wspiera dobre relacje między Polakami i Niemcami. Od 1991 roku dofinansowała ponad 16 tys. bilateralnych projektów i współtworzyła tym samym fundamenty porozumienia polsko-niemieckiego.

Misja i cele FWPN

Głównym zadaniem Fundacji jest wspieranie wartościowych polsko-niemieckich inicjatyw. FWPN wspomaga w szczególności: partnerstwa między instytucjami, projekty o charakterze edukacyjnym poszerzające wiedzę o Polsce i Niemczech oraz promujące języki polski i niemiecki, współpracę naukową, a także projekty kulturalne. Fundacja jest także inicjatorem i realizatorem projektów – m.in. podróży studyjnych, programów stypendialnych, publikacji, debat. Zarówno poprzez dotacje, jak i projekty przez nią inicjowane FWPN pragnie inspirująco oddziaływać na relacje polsko-niemieckie.

Projekty, w które angażuje się Fundacja:

- 1) podnoszą jakość tych relacji,
- 2) wypełniają istniejące deficyty,
- 3) zapewniają symetrię stosunków polsko-niemieckich,
- 4) otwierają Polaków i Niemców na wyzwania europejskie w kontekście naszych wspólnych doświadczeń.

Wnioski o dofinansowanie przyjmujemy online przez stronę internetową
<https://fwpn.org.pl/wnioski/co-wspieramy->

FUNDACJA WSPÓŁPRACY
POLSKO-NIEMIECKIEJ
STIFTUNG
FÜR DEUTSCH-POLNISCHE
ZUSAMMENARBEIT

Adresy FWPN

Główna siedziba FWPN
mieści się w Warszawie

FWPN

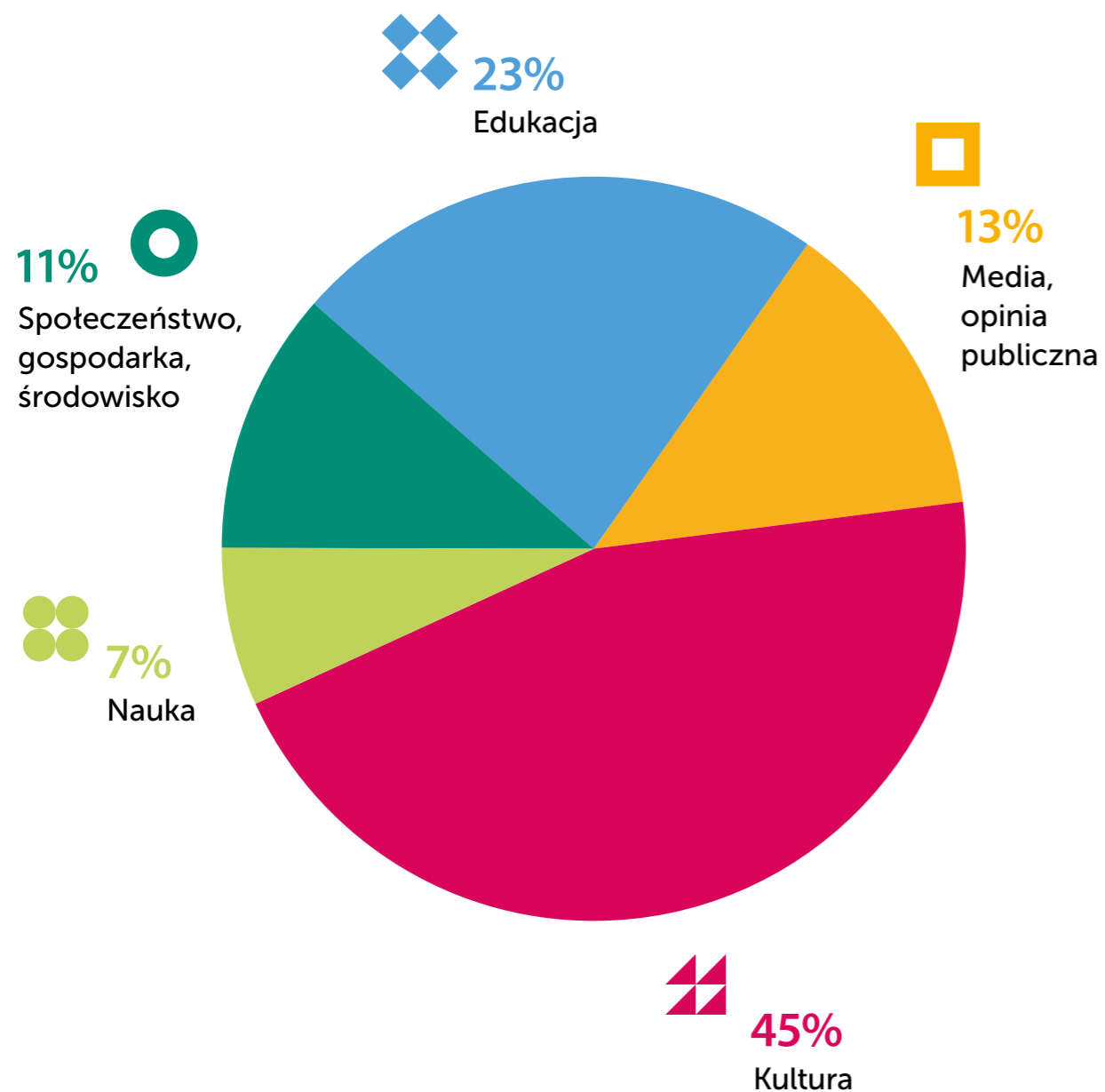
ul. Zielna 37
00-108 Warszawa
Tel.: +48 22 338 62 00
Faks: +48 22 338 62 01
e-mail: fwpn@fwpn.org.pl

Biuro w Berlinie:

SdpZ Büro Berlin
Schillerstraße 59
10627 Berlin
Tel.: +49 30 32 666 536
Faks: +49 30 32 666 537
e-mail: sdpz@sdpz.org

fwpn.org.pl
sdpz.org

Przyznane dotacje FWPN w 2021 roku w podziale na obszary tematyczne:

Priorytety	Liczba dotacji	Suma dotacji w zł
1. Edukacja	48	1 448 788
2. Media, opinia publiczna	15	834 206
3. Kultura	90	2 831 445
4. Nauka	15	428 807
5. Społeczeństwo, gospodarka, środowisko	29	719 236
Razem	197	6 262 482
w tym projekty własne	11	595 000

Jubileusz 30-lecia Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej

30 lat Jahre

W 2021 roku minęło 30 lat od podpisania przez Rzeczpospolitą Polską i Republikę Federalną Niemiec Traktatu o dobrym sąsiedztwie i przyjaznej współpracy, co nastąpiło 17 czerwca 1991 roku. W wyniku zapisów traktatowych decyzją obu rządów 15 października 1991 roku została powołana do życia Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej.

Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej dofinansowała dotychczas 16 tysięcy projektów i współtworzyła tym samym podstawy porozumienia polsko-niemieckiego. Łączna kwota dotacji przyznanych od 1991 do 2021 roku wyniosła 1 344 325 007 złotych.

Fundacja wsparła w tym czasie m.in. 4413 projektów edukacyjnych, w tym 797 konferencji, 785 sympozjów i seminariów, 511 wystaw, 269 spektakli teatralnych i operowych, 588 koncertów, 427 projektów filmowych; 519 partnerstw miast i gmin; ok. 40 projektów współpracy straży

pożarnych, 199 projektów infrastrukturalnych w służbie zdrowia, w tym wyposażenie i rozbudowę 64 szpitali i 171 ośrodków pomocy społecznej, renowację domów opieki i spokojnej starości; 357 szkół, w tym rozbudowę i budowę 70 szkół podstawowych, 37 średnich i 117 miejsc spotkań młodzieży. Ponadto uczestniczyła w odrestaurowaniu 458 zabytków (150 budynków świeckich i 308 sakralnych); 300 projektów ekologicznych, w tym 96 wodociągów, 13 systemów kanalizacji i 25 oczyszczalni ścieków.

Linia projektowa

„30 lat Traktatu – 30 lat FWPN”

30 lat aktywności Fundacji było wypełnione wspieraniem i inicjowaniem wartościowych projektów polsko-niemieckich. W roku jubile-

Przewodnia grafika stworzona z okazji 30-lecia FWPN

Grafika do spotów prezentujących projekty związane z ochroną środowiska

usowym Fundacja czuła się szczególnie zobowiązana do realizacji misji przyczyniania się do polsko-niemieckiego porozumienia wspólnie z jej partnerami i wnioskodawcami. Z okazji jubileuszu 15 lutego 2021 roku FWPN zainicjowała specjalną linię projektową „30 lat Traktatu – 30 lat FWPN”. Od lutego do końca listopada można było realizować wnioski poświęcone m.in. takim zagadnieniom, jak: przyszłość traktatu polsko-niemieckiego, diagnoza i wypełnianie deficytów w dialogu polsko-niemieckim, innowacyjne projekty z zakresu edukacji historycznej i współczesnych relacji polsko-niemieckich, zmiana klimatu jako wyzwanie dla relacji polsko-nie-

Grafika do spotów prezentujących projekty związane z infrastrukturą i gospodarką

Członkowie Zarządu FWPN podczas konferencji rocznicowej. Od lewej: Cornelius Ochmann, Aleksandra Rybińska-Wróbel, Klara Geywitz, Dariusz Makiła, Johannes von Thadden, Krzysztof Rak.

mieckich, zaangażowanie społeczeństwa obywatelskiego w obu krajach oraz wyzwania związane z pandemią COVID-19 dla obu społeczeństw. Linia jubileuszowa była adresowana do polskich i niemieckich instytucji realizujących wspólne projekty. FWPN zaoferowała preferencyjne warunki dofinansowania projektów. Można było występować o dotacje w wysokości do 30 tysięcy złotych/6700 euro, a dofinansowanie mogło pokryć do 80 proc. kosztów całkowitych projektu (podczas gdy normalnie stosowana jest zasada 50-procentowego udziału Fundacji w kosztach dofinansowania projektów). W linii jubileuszowej wsparcie uzyskały 42 projekty.

#30latFWPN w spotach

Z okazji 30-lecia istnienia FWPN w mediach społecznościowych zostało zaprezentowanych sto wybranych projektów zrealizowanych przy udziale i finansowaniu Fundacji. Spoty pokazały

pełne spektrum jej działalności: od projektów kulturalnych i edukacyjnych oraz samorządowych po ekologiczne, historyczne i naukowe. Przypomniano także o działalności FWPN w pierwszych latach jej istnienia, gdy wspierała również projekty infrastrukturalne. Spoty powstały we współpracy z wnioskodawcami FWPN. Spoty reklamowe o wybranych stu projektach Fundacji z minionych 30 lat znajdują się na platformie Vimeo.com pod hasztagiem #30latFWPN.

Konferencja rocznicowa

Zwieńczeniem obchodów jubileuszu 30 lat FWPN była konferencja rocznicowa zorganizowana 26 listopada 2021 roku w siedzibie Fundacji. Była on transmitowana na żywo na Facebooku i YouTube.

Życzenia okolicznościowe przekazali: Zbigniew Rau, minister spraw zagranicznych RP, i Heiko Maas, minister spraw zagranicznych Republiki

Pamiętkowa fotografia pracowników FWPN z dyrekcją. Od lewej: Katarzyna Przystawska, Tomasz Markiewicz, Ewa Baran, Agnieszka Czuj, Małgorzata Gmitter, dyrektor Krzysztof Rak, Anna Łaniecka, Joanna Czudec, Karolina Fuhrmann, Aneta Jędrzejczak, dyrektor Cornelius Ochmann.

Uczestnicy konferencji rocznicowej.

Federalnej Niemiec. W moderowanej przez Jerzego Haszczyńskiego i Joannę Marię Stolarek dyskusji udział wzięli członkowie fundacyjnych gremiów: Klara Geywitz, Dariusz Makiła, Aleksandra Rybińska-Wróbel i Johannes von Thadden. Specjalne wystąpienie wygłosił Dietmar Woidke, koordynator niemiecko-polskiej współpracy międzyspołecznej i przygranicznej w MSZ RFN.

Relacja z konferencji rocznicowej FWPN jest dostępna pod linkiem: <https://www.youtube.com/watch?v=wgqnr1ChTc>

Koordinacja:
Joanna Czudec, Małgorzata Gmitter

Media, opinia publiczna

14

XIV Polsko-Niemieckie Dni Mediów i XXIV
Polsko-Niemiecka Nagroda Dziennikarska

21

Stypendia dziennikarskie FWPN

22

Magazyn „Mówią Wieki”
Granica pokoju Polska – Niemcy

23

Młoda Redakcja stron internetowych
FWPN

XIV Polsko-Niemieckie Dni Mediów i XXIV Polsko-Niemiecka Nagroda Dziennikarska

Z powodu pandemii koronawirusa Polsko-Niemieckie Dni Mediów 2021 po raz kolejny zostały przeniesione do internetu. Głównym tematem edycji 2021 pod hasłem „Pandemia. Jak długo potrwa medialny stan wyjątkowy?” były polsko-niemieckie relacje w sytuacji pandemii COVID-19 oraz to, jak w tych nadzwyczajnych warunkach radzili sobie dziennikarze i branża medialna.

Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej zaproponowała bogaty program online składający się z dwóch debat, trzech równoległych warsztatów i rozmowy z nominowanymi. Pozostałe elementy konferencji, jak powitanie przez organizatorów, prezentacja partnerów projektu, również zostały przeniesione do internetu.

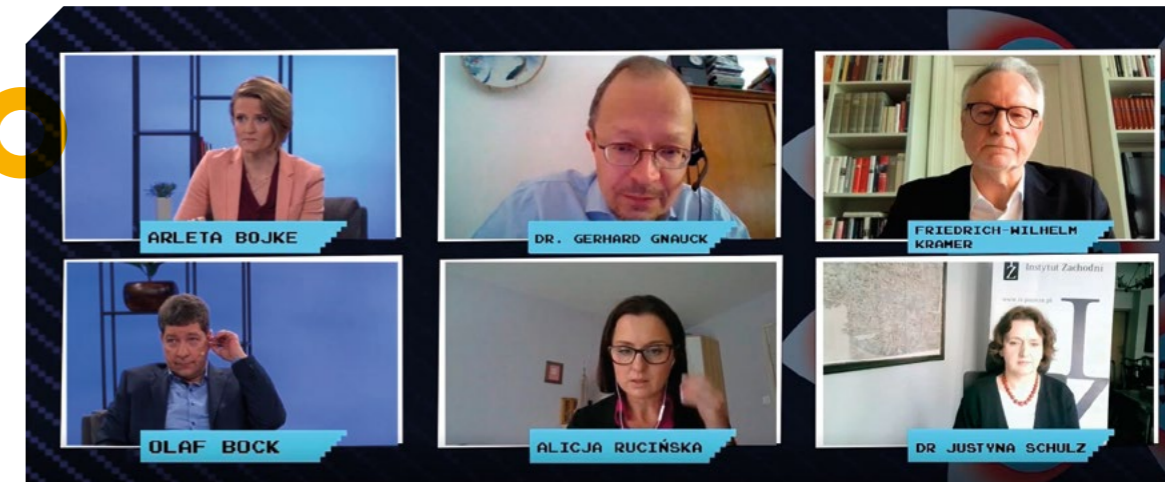

Debata otwarcia:
30. rocznica podpisania Traktatu o dobrym sąsiedztwie i przyjaznej współpracy – wyzwania i szanse w kryzysie

30. rocznica podpisania Traktatu o dobrym sąsiedztwie i przyjaznej współpracy między Polską i Niemcami stała się okazją do dyskusji o szansach i wyzwaniach, jakie stanęły przed nimi podczas pandemii. W trakcie pierwszej debaty zorganizowanej online w ramach Polsko-Niemieckich Dni Mediów 2021 poruszono także kwestię współpracy gospodarczej i kulturalnej. Eksperti i ekspertki zastanawiali się też nad rozwiązaniami sprzyjającymi wzmocnieniu relacji polsko-niemieckich.

W debacie udział wzięli:
dr Gerhard Gnauck, korespondent polityczny gazety FAZ.NET – Frankfurter Allgemeine Zeitung,

Debata otwarcia:
30. rocznica podpisania Traktatu o dobrym sąsiedztwie i przyjaznej współpracy – wyzwania i szanse w kryzysie

Warsztat 1.:
Infodemia. Jak media powinny walczyć z dezinformacją?

Friedrich-Wilhelm Kramer, korespondent radiowy ARD w Polsce (1985–1988), dr Justyna Schulz, dyrektorka Instytutu Zachodniego im. Zygmunta Wojciechowskiego w Poznaniu, Alicja Rucińska, dziennikarka, korespondentka TVN24 w Szczecinie. Moderacja: Olaf Bock, korespondent i kierownik studia telewizyjnego ARD w Warszawie, Arleta Bojke, dziennikarka, reporterka, prezenterka telewizyjna, TVP.

Warsztat 1.:
Infodemia. Jak media powinny walczyć z dezinformacją?

W pandemii rzetelność informacji wpływa na nasze zdrowie i życie, a także kondycję psychiczną społeczeństwa. Pomaga organizować się obywatelom, jeśli chodzi o przestrzeganie zaleceń i ograniczeń. Dziennikarze często są tubą informacyjną, przekazują wiadomości o COVID-19 dalej. Ale czy tylko oni? I jak działała ta tuba przez ostatni rok?

Warsztat 2.: Zmieniona perspektywa. Dziennikarstwo regionalne w pandemii.

Uczestnicy:

Cristina Helberg, niezależna dziennikarka zajmująca się fact-checkingiem, trenerka, Jan Kunert, dziennikarz, portal Konkret24. Moderacja: Karolina Zbytniewska, redaktorka naczelna EURACTIV.pl.

Warsztat 2.:

Zmieniona perspektywa. Dziennikarstwo regionalne w pandemii

Okres pandemii COVID-19 przyniósł mediom nie tylko trudności, lecz także nowe perspektywy. Mnogość treści, zwłaszcza dostarczanych przez media społecznościowe, wzmaga naturalną konkurencję pomiędzy mediami głównego nurtu a materiałami oferowanymi przez niezależnych twórców. Równocześnie jednak potrzeba bycia na bieżąco stała się większa niż kiedykolwiek. Co to oznacza dla mediów regionalnych? Jak sobie radzą w obecnej sytuacji? Czy zyskały na wartości?

Uczestnicy dyskusji:

Łukasz Grajewski, dziennikarz, korespondent polskich mediów w Niemczech, Claus Liesegang, redaktor naczelny gazety „Märkische Onlinezeitung” MOZ.de, Steffen Meyer-Tippach, specjalista ds. projektów cyfrowych i dziennikarstwa lokalnego w Medienanstalt Berlin-Brandenburg. Moderacja: Magdalena Szaniawska-Schwabe, niezależna dziennikarka.

Warsztat 3.:

Branża medialna po doświadczeniach roku 2020/2021. Kto wygrał, kto przegrał, kim są nowi gracze?

Pandemia spowodowała głód informacyjny. Światowe, krajowe i regionalne media próbowały odpowiedzieć na potrzeby spragnionych wiadomości odbiorców. Jak doświadczenia roku 2020/2021 wpłynęły na branżę medialną? Kto wygrał, kto przegrał i kim są nowi gracze?

Debata: Pandemia jako zasłona dymna.

Nad tym zastanawiali się:

Olga Doleśniak-Harczuk, dziennikarka, publicystka, zastępczyni redaktora naczelnego miesięcznika „Nowe Państwo”, ekspertka ds. Niemiec Instytutu Staszica w Warszawie, Anna Miotk, dyrektorka ds. komunikacji w Polskie Badania Internetu – PBI, wykładowczyni na Wydziale Dziennikarstwa, Informacji i Bibliologii Uniwersytetu Warszawskiego, Franco Zotta, prezes Stowarzyszenia Dziennikarzy Naukowych (WPK – Die Wissenschaftsjournalisten). Moderacja: Veronica Frenzel, niezależna dziennikarka.

Debata:

Pandemia jako zasłona dymna

Pandemia COVID-19 zdominowała przekazy medialne i zawładnęła opinią publiczną. Czy nieustająca obecność w czołówkach mediów pandemii i związanych z nią tematów usunęły

w cień inne ważne tematy? Czy zapomnieliśmy o ekologii i kryzysie klimatycznym, który był intensywnie dyskutowany, nim pojawił się wirus? Prowadząca Joanna Czudec i jej goście: Joanna Maria Stolarek, Claus Christian Malzahn i prof. Ewa Łażniewska, dyskutowali na temat kryzysu klimatycznego w obliczu pandemii i przyszłości niemieckiej polityki w kontekście wyborów w Niemczech w 2021 roku.

Rozmowa z nominowanymi do Polsko-Niemieckiej Nagrody Dziennikarskiej im. Tadeusza Mazowieckiego.

Gośćmi Marcina Antosiewicza byli: Elisabeth Lehmann, dziennikarka, zwyciężczyni w zespole z Moniką Sieradzką w kategorii Telewizja za film „Nazistowskie porwania dzieci – Zapomniane ofiary”, koprodukcja: MDR KULTUR, redakcja Geschichte und Dokumentationen i Deutsche Welle,

Statuetka Polsko-Niemieckiej Nagrody Dziennikarskiej.

Victoria Marciniak, dziennikarka, nagrodzona za reportaż radiowy „Dawid kontra Goliat” wyemitowany w Micro-Europa Tübingen,

Simone Trieder, pisarka, dziennikarka, nominowana za reportaż „Holocaust w Gardelegen”,

Tomasz Kurianowicz, niezależny dziennikarz, nominowany za materiał prasowy „Chaos jest nadzieją” (ZEIT),

Daniel Olczykowski, jeden z siedmiu autorów zwycięskiego projektu multimedialnego „Wysychamy” (Onet i Noizz.pl).

Również wirtualnie przyznano Polsko-Niemiecką Nagrodę Dziennikarską im. Tadeusza Mazowieckiego. W 2021 roku do konkursu zgłoszono rekordową liczbę prac – aż 188, a jury wyłoniło spośród nich 29 nominowanych w pięciu katego-

riach: Prasa, Radio, Telewizja, Multimedia i Dziennikarstwo na Pograniczu. Każdy z laureatów otrzymał nagrodę w wysokości 5 tysięcy euro. Przekazanie pałeczki organizatora Wolnemu Państwu Saksonia i ogłoszenie miasta gospodarza Polsko-Niemieckich Dni Mediów 2022 zostały przedstawione w formie krótkiego filmu.

Laureaci i laureatki Polsko-Niemieckiej Nagrody Dziennikarskiej 2021:

Kategoria Prasa

Jury przyznało nagrodę Katarzynie Świerczyńskiej za reportaż „Manfred przyjechał się ostrzyć, Ralf nakupił skarpetek. Osinów znów jest światowy”, redakcja „Magazynu TVN24” w portalu TVN24.pl.

Juror w kategorii Prasa Robert Migdał o decyzji w sprawie reportażu Katarzyny Świerczyńskiej: „To znakomity tekst. I pod względem treści, i warsztatu dziennikarskiego. Najwyższa klasa. Autorka opisała przygraniczne, polsko-niemieckie relacje na przykładzie maleńkiej wioski Osinów, w której jak w soczewce możemy obserwować zwykłe-niezwykłe życie pogranicza”.

Kategoria Radio

Nagrodę otrzymała Victoria Marciniak za reportaż „Dawid kontra Goliat? Dwa kraje, dwie ustawy medialne, jeden pozew”, Radio Micro-Europa Tübingen.

Niemiecki członek jury w kategorii Radio Michael Elgaß tak podsumował decyzję jury: „60-minutowy reportaż radiowy opowiada o wytoczonym w Polsce procesie dotyczącym serialu wojenne-

go wyemitowanego przez niemiecką stację ZDF i reakcji nań mediów w obu krajach, a także i przede wszystkim o najwyższym dobru, jakim jest wolność artystycznego wyrazu. Bez wytykania palcami, a za pomocą doskonałego warsztatu dziennikarskiego jego autorka Victoria Marciniak zestawia ze sobą różne kontrowersyjne opinie. Słuchacze mogą sobie sami wyrobić zdanie na ich temat. To przekonało jury konkursu”.

Kategoria Telewizja

Zwycięzczyniami zostały Elisabeth Lehmann i Monika Sieradzka za film „Nazistowskie porwania dzieci – Zapomniane ofiary”, MDR, redakcja Geschichte und Dokumentationen, Deutsche Welle.

Jurorka w kategorii Telewizja Bogna Koreng uzasadnia decyzję jury: „Film opisuje losy trójki dzieci, którym w czasie II wojny światowej odebrano polskich rodziców i ojczyznę, by poddać je germanizacji w »porządnych« niemieckich rodzinach. Autorki sugestywnie prezentują doświadczenia skradzionych dzieci na tle historii, powołując się dodatkowo na archiwalne dokumenty i cytaty, a także oryginalne nagrania oraz historyczne fotografie i szkice. Niejednokrotnie nawiązują też do teraźniejszości, zachęcając do rozliczenia się z przeszłością, oraz konfrontacji z konsekwencjami fanatyzmu rasowego”.

Kategoria Multimedia

Nagrodę w kategorii Multimedia jury przyznało Januszowi Schwertnerowi, Danielowi Olczykowskiemu, Dawidowi Serafinowi, Patrykowi Motyce, Michałowi Bachowskiemu, Pawłowi Korzeniowskiemu, Witoldowi Juraszowi za mate-

riał „Wysychamy”, Onet Wiadomości, Noizz.pl. Dokument powstał w ramach stypendium dziennikarskiego Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej.

Juror w kategorii Multimedia Piotr Stasiak mówi o decyzji jury: „W roku pandemii chcemy promować innowacyjne środki wyrazu, łączące obraz, dźwięk, wideo, interakcje – to wszystko, co daje nam internet. Nie zapominamy jednak o drugim elemencie – rzetelnej pracy dziennikarskiej, o dogłębnym zbadaniu tematu i o wciągającej historii. Nagrodzona praca zawiera wszystkie te składowe w idealnych proporcjach. Wykorzystuje przejmujące materiały wideo, muzykę i wypowiedzi bohaterów. Wprowadza elementy interaktywne, mapy, wykresy. Jej liczni autorzy wykonali tytaniczną pracę, aby dotrzeć do wielu źródeł i opowiedzieć historię z wielu różnych perspektyw”.

Kategoria Dziennikarstwo na Pograniczu

Nagrodę ufundowaną przez województwo zachodniopomorskie przyznano Karolinie Kijek za reportaż „Kurczak żywcem skubany. Kopalnia węgla brunatnego Turów chce się rozszerzać”, „Duży Format” „Gazety Wyborczej”.

Juror w kategorii Prasa Uwe Rada o decyzji jury: „W reportażu »Kurczak żywcem skubany« polska sztuka reportażu po raz kolejny bierze pod lupę polsko-niemieckie pogranicze. Reportaż Kijek poświęcony jest kopalni odkrywkowej Turów zlokalizowanej w trójkącie granicznym Polski, Niemiec i Czech. Siła reportażu polega na jego wielogłosowości. Czytelnicy odnajdą w nim bowiem różne spojrzenia na kwestie energetyki opartej na węglu brunatnym, zmian klimatycz-

nych i polityki energetycznej. Nie ma w nim jednej prostej prawdy. Region polsko-niemieckiego pogranicza opisywany jest często w kontekście porozumienia i współpracy pomiędzy obydwo- ma państwami. W swoim reportażu Karolina Kijek decyduje się jednak dotknąć miejsc bole- snych, opisując konflikt, z którego prawdopo- dobnie wyłonią się sami przegrani. Dlatego to w pełni zasłużona nagroda”.

Wszystkie punkty programu Dni Mediów można śledzić na stronie: <http://dnimediow.org/kategoria-program,551.html>

Relacje Młodej Redakcji: <http://dnimediow.org/kategoria-relacje-mlodej-redakcji,550.html>

Laudacje: <http://dnimediow.org/kategoria-zwycieczynie-i-zwyciezcy-polsko-niemieckiej,562.html>

Koordynacja:
Małgorzata Gmitter

Polsko-Niemieckie Dni Mediów to profesjo- nalne forum dziennikarskie – miejsce spo- tkań i wymiany poglądów przedstawicieli świata mediów, jak również okazja do osobi- stych rozmów dziennikarzy i medioznawców z Polski i Niemiec. W atmosferze otwartości i z udziałem uznanych specjalistów uczest- nicy mogą podjąć dyskusję na temat naj- ważniejszych aspektów pracy dziennikarzy w obu krajach i ich odpowiedzialności za kształtowanie stosunków polsko-niemiec- kich. Spotkania stanowią także punkt wyjścia do rozmów o współczesnym świecie i dynamice zachodzących w nim zmian oraz o szczególnej roli mediów w komunikacji społecznej. W dobie powszechnej cyfryzacji i nieograniczonego dostępu do informacji (oraz ich swobodnego wytwarzania) dzien- nikarze stoją przed ogromnymi wyzwaniami i jako przedstawiciele czwartej władzy zobligowani są do krytycznego współistnie- nia ze światem polityki. Dlatego też etyka dziennikarska, pluralizm mediów, wolność słowa są wartościami nieodzownymi, aby dziennikarze mogli dalej stać na straży de- mokraty, równości, praworządności, godno- ści oraz praw człowieka, czyli tych wartości, na których opiera się wspólnota europejska. Partnerzy projektu pragną w ten sposób wspierać polsko-niemiecki dialog w środo- wisku dziennikarzy oraz wszelkie działania dziennikarskie na rzecz Europy.

Stypendia dziennikarskie FWPN 2021

Celem konkursu Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej jest wsparcie dziennikarzy i dziennikarek, których praca przyczynia się do podnoszenia jakości relacji polsko-niemiec- kich, a także otwiera Polaków i Niemców na nowe wyzwania europejskie. Dofinansowanie może pokryć koszty kwerendy do artykułu lub reportażu, a także książki – w Polsce, Niemczech lub w krajach sąsiednich. W skład jury konkursowego edycji wiosennej i jesiennej w 2021 roku weszli: Marcin Antosiewicz (dziennikarz), Joanna Maria Stolarek (dziennikarka), Cornelius Ochmann (FWPN), Krzysztof Rak (FWPN), Joanna Czudec (FWPN). O stypendium mogą ubiegać się dziennikarze i dziennikarki z dorobkiem zawodowym, miesz- kający na stałe w Niemczech lub w Polsce. Do dwóch edycji konkursu w 2021 roku wpłynęło 85 zgłoszeń z Polski i Niemiec. Przyznano 21 stypendiów.

Laureaci i laureatki:

Julia Alexeeva
Barbara Behrendt/Marta Kupiec
Yevgenia Beloruset
Bernadette Conrad
Juliusz Ćwieluch
Philipp Fritz
Łukasz Grajewski
Danilo Höpfer
Maciej Jaźwiecki
Andrzej Klamt
Dominika Klimek
Rafał Kotomski
Katarzyna Laskowska
Joanna Ostrowska
Wojciech Pięciak
Paweł Pieniążek
Justyna Pobiedzińska
Agnieszka Rodowicz
Joanna Strzałko
Monika Sieradzka
Agata Szymańska-Medina

Koordynacja:
Joanna Czudec

Magazyn „Mówią Wieki” Granica pokoju Polska – Niemcy

Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej od wielu lat współpracuje z redakcją magazynu historycznego „Mówią Wieki” przy edycji numerów poświęconych tematyce polsko-niemieckiej. To popularnonaukowy miesięcznik historyczny ukazujący się od 1958 roku. Poza pasjonatami historii czasopismo trafia do ponad tysiąca szkół w całej Polsce i służy jako pomoc dydaktyczna dla nauczycieli i uczniów. W związku z 30. rocznicą podpisania polsko-niemieckiego Traktatu o dobrym sąsiedztwie i przyjaznej współpracy

w czerwcu 2021 roku ukazał się numer czasopisma z blokiem tematycznym poświęconym refleksji nad blisko 1000-letnim sąsiedztwem Polaków i Niemców. Intencją redakcji było przypomnienie, że złe stosunki polsko-niemieckie to jednak epizody na tle wielowiekowej pokojowej koegzystencji, której ukoronowaniem był Traktat polsko-niemiecki podpisany 17 czerwca 1991 roku. Blok tematyczny powstał we współpracy z Niemieckim Instytutem Spraw Polskich w Darmstadt i Centrum Badań Historycznych PAN w Berlinie. Polscy i niemieccy historycy, m.in. Krzysztof Ruchniewicz, Peter Oliver Loew, Igor Kąkolewski, Marcin Joachim Wiatr, Dominik Pick, prześledzili polsko-niemieckie dzieje od czasów średniowiecza (wesele w Landshut, czyli Jagiellonki wydane za Niemców, niemiecki wkład do kultury polskiej, w tym lokacje miast, niemieccy drukarze i rzemieślnicy, polsko-niemiecka tytułowa granica pokoju od połowy XIV do połowy XVIII wieku i związane z nią transfery gospodarcze i kulturowe, Saksonia schronieniem dla polskich emigrantów politycznych w XIX wieku) po wiek XX (fenomen polsko-niemieckich partnerstw miast po 1972 roku, opis negocjacji prowadzących do zawarcia Traktatu polsko-niemieckiego w czerwcu 1991 roku).

Koordinacja: Tomasz Markiewicz

Młoda Redakcja stron internetowych FWPN – program praktycznej nauki zawodu dla studentów z całej Polski

Młoda Redakcja to projekt FWPN adresowany do studentów dziennikarstwa i innych kierunków humanistycznych (politologia, neofilologia, kulturoznawstwo, nauki polityczne) z całej Polski. W 2021 roku program stażu dla Młodej Redakcji składał się z warsztatów online poświęconych relacjonowaniu wydarzeń, prowadzeniu wywiadu i tworzeniu angażujących treści w mediach społecznościowych. W ramach Młodej Redakcji powstało prawie 40 relacji z wydarzeń inicjowanych i współfinansowanych przez Fundację. Wszystkie można odnaleźć na stronie: <https://fwpn.org.pl/mloda-redakcja/mloda-redakcja-2021/> oraz na profilu Młodej Redakcji na Facebooku: <https://www.facebook.com/MlodaRedakcja> Redaktorzy i redaktorki odwiedzili i przygotowali relacje m.in. z cyklu debat Forum Dialog+, dyskusji Niemieckiego Towarzystwa Polityki Zagranicznej (DGAP), spektakli „Stolp. Dzień kobiet” w Nowym Teatrze im. Witkacego w Słupsku, „La rondine” w reżyserii Bruno Bergera-Gorskiego w Operze Śląskiej, „Fidelia” w Operze Bałtyckiej w Gdańsku i „Lady Dada” w reżyserii Igi Gańczarczyk w krakowskiej Cricotece. Młoda Redakcja wzięła też udział w programie KUMZITS w ramach Krakowskiego Festiwalu Kultury Żydowskiej i spektaklu performatywnym landscapes and bodies podczas Biennale Warszawa. Młoda Redakcja przygotowała również relacje z Polsko-Niemieckich Dni Mediów w formacie online. Znajdują się one na stronie: <http://dnimediow.org/>.

W programie w 2021 roku udział wzięli: Anna Tomaszewska (Toruń), Milena Boroń (Kraków), Wiktoria Kolinko (Warszawa), Wojciech Kułaga (Kraków), Zuzanna Gabrel (Warszawa), Karolina Wasiczek (Kraków), Karolina Laskowska (Gdańsk), Kinga Wysocka (Gdańsk), Karolina Sołtaniuk (Giżycko), Magdalena Bortel (Berlin), Martyna Rejczak (Kraków), Szymon Majchrzak (Poznań).

Koordinacja ze strony FWPN:
Małgorzata Gmter i Magdalena Przedmojska

W dziedzinie Media
FWPN wsparła
w 2021 roku
15 projektów
w łącznej kwocie
834 206 zł.

Pełna lista projektów
dofinansowanych
w 2021 roku przez FWPN
jest dostępna w internecie
na naszej stronie
www.fwpn.org.pl

Edukacja

26

PolenMobil 2021

28

Wystawa o Władysławie
Bartoszewskim w Niemczech
w 2021 roku

PolenMobil 2021

Uczniowie szkoły podstawowej w Stadtallendorfer (Hesja) na pamiątkowej fotografii na zakończenie lekcji o Polsce.

98 odwiedzonych klas w 38 szkołach i około 2000 uczniów odbiorców podczas 23 warsztatów online i 77 wizyt stacjonarnych – to bilans utrudnionego przez trwającą pandemię roku szkolnego 2021/2022 PolenMobilu. Od października 2015 roku samochód w barwach biało-czerwonych, wyposażony w materiały dydaktyczne i prowadzony przez doświadczony młody zespół, jeździ po terenie całych Niemiec i rozbudza w szkołach zainteresowanie Polską jako sąsiadem. Podczas tych wizyt w atrakcyjny sposób przekazywane są ciekawostki krajoznawcze, historyczne, kulturowe i polityczne, tym samym zachęcając do pogłębienia wiedzy o Polsce. Oferta edukacyjno-promocyjna jest bezpłatna i cieszy się od początku projektu dużym zainteresowaniem.

W pierwszej połowie 2021 roku ze względu na ograniczenia spowodowane pandemią działalność PolenMobilu uległa spowolnieniu. Odbłyły się jedynie wirtualne wizyty w niemieckich szkołach, aby wzbudzić wśród uczniów i nauczycieli zainteresowanie Polską oraz zmotywować ich do zapoznania się z jej historią, kulturą, polityką i krajobrazem. W tym celu zespół PolenMobilu opracował program online z animacją językową oraz interaktywną formułą przekazywania wiedzy, z którego na przykład w lutym skorzystano sześciokrotnie. Mimo mniejszej liczby pytań o stacjonarną wizytę PolenMobilu w szkołach w tym okresie ze względu na niepewną sytuację pandemiczną wzrosło zainteresowanie ofertą internetową oraz filmikami z animacjami językowymi, których powstało aż osiem.

Zajęcia w szkole realnej w Hachenburgu (Nadrenia-Palatynat) wokół mapy polsko-niemieckiej.

Ponadto w 2021 roku uruchomiono dwujęzyczną wirtualną mapę www.depolka.de, w której projektowaniu aktywnie uczestniczył również zespół PolenMobilu. Dzięki chwilowej poprawie sytuacji pandemicznej możliwe było zwiększenie liczby wizyt w szkołach na przełomie czerwca i lipca. Jednym z najważniejszych wydarzeń pozaszkolnych dla PolenMobilu był udział w polsko-niemieckim festiwalu muzycznym „LiederLauschen am Rand”, który odbył się w dniach 25–27 czerwca 2021 roku w Oderbruch i otrzymał wsparcie FWPN. Dzięki własnemu pawilonowi w centralnej lokalizacji i w sąsiedztwie miejsc, gdzie dzieci i młodzież spędzają czas wolny, PolenMobil miał ułatwiony dostęp do swojej grupy docelowej i możliwość zaoferowania jej podstawowych elementów programu na rzecz promocji Polski. Szczególnie atrakcyjna dla młodszych i starszych okazała się rozłożona na zajęciach duża mapa polsko-niemiecka. Stanowiła nie tylko punkt odniesienia do podróży po Polsce, ale ujawniła także osobiste powiązania gości z krajem sąsiedzkim. W 2022 roku PolenMobil ponownie będzie włączony do programu festiwalu, co zwiększy popularność projektu na polsko-niemieckim pograniczu. PolenMobil jest wspólną inicjatywą Niemieckiego Instytutu Spraw Polskich oraz Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej. Projekt jest realizowany we współpracy z Towarzystwem

List od uczniów szkoły podstawowej Napoleonstein w Ratzbonie (Bawaria) z podziękowaniem za ciekawą lekcję o Polsce.

Polsko-Niemieckim Brandenburgii i Polsko-Niemiecką Współpracą Młodzieży.

Więcej informacji: <https://www.poleninderschule.de/polenmobil>

Koordinacja ze strony FWPN:
Karolina Fuhrmann

Wystawa o Władysławie Bartoszewskim w Niemczech w 2021 roku

Wystawa „Władysław Bartoszewski 1922–2015. Więcej niż przyzwoitość” powstała jesienią 2015 roku z inicjatywy ówczesnej premier Ewy Kopacz. Uroczyste otwarcie miało miejsce we wrześniu 2015 roku w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w Warszawie, siedzibie polskiego rządu, pięć miesięcy po śmierci 93-letniego polityka, który od 2007 roku zajmował stanowisko pełnomocnika premiera ds. dialogu międzynarodowego. Następnie prezentowana była w warszawskim Collegium Civitas (na przełomie 2015 i 2016 roku) oraz w Muzeum Historii Żydów Polskich „Polin” (w maju 2016 roku).

Latem 2017 roku, na podstawie umowy darowizny, wystawa została bezterminowo udostępniona przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej, która uzupełniła ją o tablice z tłumaczeniem plansz na język niemiecki w celu prezentacji w Niemczech. Opiekę w Niemczech nad wystawą przejęła społeczna inicjatywa im. W. Bartoszewskiego „Berlińczycy Bartoszewskiemu” działająca pod egidą Towarzystwa Niemiecko-Polskiego w Berlinie. Kuratorem został Marcin Barcz, wieloletni asystent Władysława Bartoszewskiego. Pierwsza część wystawy „Pod prąd” opowiada o działalności konspiracyjnej Bartoszewskiego podczas II wojny światowej oraz o represjach ze

strony władz komunistycznych, a także o jego działalności antykomunistycznej, w tym współpracy z Radiem Wolna Europa. Blok tematyczny „Pamięć” poświęcony jest działaniom mającym zachować pamięć o prześladowaniach – począwszy od raportu z pobytu w Auschwitz, przez liczne publikacje o powstaniu warszawskim, o niemieckim terrorze okupacyjnym, aż do działalności na rzecz zachowania miejsc pamięci, przede wszystkim byłego niemieckiego obozu koncentracyjnego Auschwitz-Birkenau. Trzecia część „Pojednanie” dokumentuje kolejne etapy przełamywania barier w kontaktach z Niemcami, a także walkę Bartoszewskiego z przejawami antysemityzmu.

W listopadzie 2019 roku wystawa została poszerzona o czwartą część „Dialog kultur”. Cztery bogato ilustrowane plansze odnoszą się do wczesnych lat młodości i doświadczeń wojennych Karla Dedeciusa i Władysława Bartoszewskiego, ich powojennych, wzajemnych kontaktów, otrzymanych wspólnie wyróżnień, a także do losów ich archiwów znajdujących się obecnie pod opieką Fundacji Karla Dedeciusa we Frankfurcie nad Odrą oraz Zakładu Narodowego im. Ossolińskich we Wrocławiu. Dzięki współpracy tych właśnie instytucji z Inicjatywą im. W. Bartoszewskiego przy Towarzystwie Niemiecko-Polskim w Berlinie powstały nowe plansze.

Od 23 lutego do 16 maja 2021 roku wystawa była prezentowana w Akademii Edukacji Politycznej w Tutzingu pod Monachium. Z powodu obostrzeń pandemicznych w jej ramach miały miejsce tylko dwa wykłady i dyskusje internetowe (m.in. we współpracy z Uniwersytetem Ludwika Maksymiliana w Monachium, na którym wykladał niegdyś Władysław Bartoszewski). Kolejnym przystankiem na trasie wystawy był Stuttgart (Badenia-Wirtembergia) – otwarcie w tamtejszym Domu Biskupa Mosera miało miejsce 17 maja, a finisaż, już przy udziale licznej publiczności, odbył się 8 lipca. Z kolei 12 lipca z udziałem przedstawicieli lokalnych władz nastąpiło otwarcie wystawy w bawarskiej Ratyzbonie (Regensburg), gdzie poza wystawą główną zaprezentowano dodatkową ekspozycję na trzech roll-upach, dokumentującą związki Władysława Bartoszewskiego

Wernisaż wystawy w Ratyzbonie (Regensburg), 12.07.2021 r. Od lewej: Anita Baranowska-Koch (Towarzystwo Niemiecko-Polskie w Berlinie), Erika Vielberth (przewodnicząca Sanddorf-Stiftung), Matthias Kneip (pisarz, Instytut Spraw Polskich w Darmstadt), Gertrud Maltz-Schwarzfischer (nadburmistrz miasta Regensburg), Christa Meier (była nadburmistrz miasta Regensburg) oraz Elisabeth Here-Särchen (Towarzystwo im. Anny Morawskiej, córka Güntera Särchena).

(laureata Nagrody Mostu miasta Regensburg z Bawarią. Wystawa stanęła w lokalnym centrum handlowym (Donau-Einkaufszentrum), co przysporzyło jej wyjątkowo licznych, nieoczekiwanych (ale często bardzo zainteresowanych!) zwiedzających. W Ratyzbonie wystawa gościła do 28 lipca (zakończył ją finisaż połączony z pokazem filmu i dyskusją), a od 30 lipca do 11 sierpnia prezentowana była w prezydium lokalnego rządu w Karlsruhe (ponownie w Badenii-Wirtembergii). W zorganizowanym we współpracy z Fundacją Konrada Adenauera otwarciu uczestniczył m.in. jej honorowy przewodniczący prof. Bernhard

Wernisaż wystawy w Karlsruhe, 30.07.2021 r. Od lewej: Dorota Cukierda (Forum Polnischer Kultur „Polonia” e.V.), prof. Bernhard Vogel (honorowy przewodniczący Fundacji Konrada Adenauera), dr Albert Käuflein (burmistrz miasta Karlsruhe), Krystyna Jezierzańska-Frindik (przewodnicząca Forum Polnischer Kultur „Polonia”), Marcin Barcz, konsul Marcin Król (Konsulat Generalny RP w Monachium) oraz Stefan Hofmann (dyrektor Fundacji Konrada Adenauera w Stuttgarcie).

Vogel. Od 12 do 19 sierpnia wystawa prezentowana była w Moguncji (Mainz), gdzie stanowiła jeden z punktów obchodów 20-lecia partnerstwa Nadrenii-Palatynatu z województwem opolskim (zwiedzała ją m.in. przybyła na uroczystość delegacja marszałka woj. opolskiego). 24 sierpnia nastąpiło kolejne otwarcie wystawy w miejscowości Wriezen (Brandenburgia), połączone z warsztatami z udziałem uczniów lokalnego gimnazjum ewangelickiego (dyskusja na zakończenie odbyła się 23 września). Wriezen było ważnym miejscem do prezentacji wystawy, ponieważ w pobliżu tej miejscowości znajduje się most na Odrze, który ma być nazwany imieniem Władysława Bartoszewskiego. Finalnym przystankiem podróży ekspozycji po Niemczech stało się malownicze miasto Brandenburg nad Hawelą (w Brandenburgii), gdzie wystawa 24 września znalazła miejsce w lokalnym centrum medyczno-szkoleniowym i dostępna była do końca roku.

W 2021 roku ukazały się dwie publikacje związane z wystawą:

M. Barcz (Hg. /red.): „Vom Gestern erzählen, um das Heute zu bauen/Jak opowiedzieć wczoraj, aby zbudować dziś”, DPG Berlin 2021. Mit Beiträgen von u.a./z artykułami, m.in.: Władysław Teofil Bartoszewski, Andrzej Friszke, Rüdiger Freiherr v. Fritsch, Andrzej Krawczyk, Cornelia Pieper, Marek Prawda, Małgorzata Preisner-Stokłosa, Gesine Schwan, Elżbieta Sobótka, Wojciech Soczewica i Robert Traba z materiałami

Remontowany most na Odrze między miejscowościami Neurüdnitz i Siekierki, który będzie nosił imię Władysława Bartoszewskiego. Dawny most kolejowy zostanie przeznaczony dla pieszych i rowerzystów jako lokalna atrakcja turystyczna.

z symposium „Budowanie mostów” zorganizowanego w listopadzie 2020 roku na Europejskim Uniwersytecie Viadrina we Frankfurcie nad Odrą.

M. Preisner-Stokłosa, M. Barcz (Hg./red.): „Auf dem richtigen gemeinsamen Weg/Na dobrej, wspólnej drodze”, DPG Berlin 2021.

W styczniu 2022 roku wystawa aktem darowizny została przekazana przez FWPn Stowarzyszeniu Skwer Władysława Bartoszewskiego. Następnie przewidziano jej prezentację w Opolu, w Warszawie, a później w MDSM Krzyżowa na Dolnym Śląsku. Jesienią 2022 roku wystawa znów wróci do Niemiec i odwiedzi Hamburg, Kilonię i Bochum.

Koordinacja ze strony FWPn:
Tomasz Markiewicz

**FWPN wsparła
w 2021 roku
48 projektów
edukacyjnych
w łącznej kwocie
1 448 788 zł.**

Pełna lista projektów dofinansowanych w 2021 roku przez FWPn jest dostępna w internecie na naszej stronie www.fwpm.org.pl

Nauka

34

Konferencja „Od pojednania do codzienności?
30 lat polsko-niemieckiego sąsiedztwa”

36

Międzynarodowa konferencja
„Od paktu Ribbentrop-Mołotow
do ataku Niemiec na Związek Radziecki”

Konferencja „Od pojednania do codzienności? 30 lat polsko-niemieckiego sąsiedztwa”

Pierwsza część konferencji odbyła się w Warszawie w dniach 17–19 czerwca 2021 roku, a więc dokładnie w 30. rocznicę podpisania przez Rzeczpospolitą Polską i Republikę Federalną Niemiec Traktatu o dobrym sąsiedztwie i przyjaznej współpracy. Rozmowa ze świadkami historii Markusem Meckelem (ostatni minister spraw zagranicznych NRD, współprzewodniczący Rady FWPN), prof. Gesine Schwan (w 1991 roku prof. nauk politycznych na Wolnym Uniwersytecie Berlińskim, w latach 1999–2008 rektor Uniwersytetu Europejskiego Viadrina we Frankfurcie nad Odrą), prof. Jerzym Sułkiem (przewodniczący polskiej delegacji w negocjacjach traktatu granicznego z 1990 i Traktatu polsko-niemieckiego o dobrym sąsiedztwie i przyjaznej współpracy z 1991 roku), prof. Ritą Süßmuth (była przewodnicząca Bundestagu, przewodnicząca prezydium Niemieckiego Instytutu Spraw Polskich w Darmstadt i przewodnicząca Zarządu Polsko-Niemieckiej Fundacji na rzecz Nauki) prowadzona przez Aleksandrę Rybińską (członkini Zarządu FWPN)

przybliżyła wydarzenia z lat 1990–1991, zwłaszcza negocjacje polsko-niemieckie i nastroje społeczne im towarzyszące po obu stronach granicy. Następnie referenci i komentatorzy podczas sesji tematycznych podjęli tak kluczowe kwestie, jak: gospodarka, bezpieczeństwo, współpraca transgraniczna, społeczeństwo obywatelskie oraz polityka historyczna i kultura pamięci. Druga część konferencji odbyła się w dniach 24–25 czerwca w Opolu, gdzie skoncentrowano się na regionalnej współpracy gospodarczej, a o jej korzyściach i wyzwaniach dyskutowali przedstawiciele kształtujących ją firm. Ponadto eksperci oraz praktycy wymienili uwagi na temat sytuacji Polaków w Niemczech i Niemców w Polsce. Z uwagi na obostrzenia pandemiczne konferencja została zorganizowana w formacie hybrydowym, a więc przy ograniczonym udziale referentów i publiczności na żywo, a udział zdalny umożliwiła transmisja online w mediach społecznościowych. Konferencję zorganizowały Instytut Studiów Politycznych PAN, Niemiecki

Inauguracja konferencji w Pałacu Staszica w Warszawie. Rozmowa ze świadkami historii. Od lewej: dr Agnieszka Łada-Konefał, wicedyrektorka Niemieckiego Instytutu Spraw Polskich w Darmstadt, prof. Rita Süßmuth, prof. Jerzy Sułek, Markus Meckel, Aleksandra Rybińska. Prof. Gesine Schwan połączyła się online z Niemiec.

Instytut Spraw Polskich w Darmstadt i Uczelnia Łazarskiego w Warszawie przy wsparciu finansowym m.in. FWPN. W 2022 roku ma się ukazać publikacja w języku polskim i niemieckim z materiałami z konferencji. Więcej informacji: <https://30-lat-sasiedztwa.lazarski.pl/>

Koordinacja ze strony FWPN:
Tomasz Markiewicz

Uczelnia Łazarskiego w Warszawie. Sesja „Polityka historyczna i kultury pamięci”. Od lewej: prof. Katrin Steffen (University of Sussex), Hanna Radziejowska (Oddział Instytutu Pileckiego w Berlinie), dr Bartosz Dziwanowski-Stefańczyk (Europejska Sieć Pamięć i Solidarność), dr Łukasz Jasiński (Centrum Badań Historycznych PAN w Berlinie), dr hab. Pierre-Frédéric Weber (Uniwersytet w Szczecinie), prof. Peter Oliver Loew (Niemiecki Instytut Spraw Polskich w Darmstadt), prof. Piotr Madajczyk (ISP PAN, współprzewodniczący Rady FWPN).

Międzynarodowa konferencja „Od paktu Ribbentrop-Mołotow do ataku Niemiec na Związek Radziecki”

22 czerwca 2021 roku przypadła 80. rocznica niemieckiej inwazji na Związek Radziecki. Operacja „Barbarossa” zradycyzowała rozpętana przez Rzeszę Niemiecką 1 września 1939 roku II wojnę światową, której ofiarą początkowo padła Polska, a latem 1941 roku przeobraziła się ona w rasi-stowską wojnę eksterminacyjną na Wschodzie. Wkroczyła w nową, brutalną – z ponad 27 milionami zabitych – i najbardziej dramatyczną fazę.

Międzynarodowa konferencja „Od paktu Ribbentrop-Mołotow do ataku Niemiec na Związek Radziecki” organizowana przez Towarzystwo Niemiecko-Białoruskie (deutsch-belarussische gesellschaft e.V.), Fundację Współpracy Polsko-Niemieckiej oraz Forum Niemiecko-Ukraińskie (Deutsch-Ukrainische Forum e.V.) była próbą pokazania tych brzemiennych w skutki wydarzeń z lat 1939 i 1941 w całej złożoności. W centrum zainteresowania znalazły się losy Białorusi i Ukrainy.

W przededniu 80. rocznicy – 21 czerwca 2021 roku – do wspólnego upamiętnienia tych wy-

darzeń zaproszono grono międzynarodowych ekspertów. Ukraiński tłumacz i publicysta Jurij Durkot, białoruski historyk dr Ihar Melnikau, prof. dr Claudia Weber z Uniwersytetu Europejskiego Viadrina oraz dyrektor Centrum Polsko-Rosyjskiego Dialogu i Porozumienia w Warszawie dr Ernest Wyciskiewicz dyskutowali o wydarzeniach z lat 1939 i 1941. Spotkanie odbyło się w formacie hybrydowym, a otworzył je i poprowadził Markus Meckel, były minister spraw zagranicznych NRD i współprzewodniczący Rady FWPN oraz inicjator przedsięwzięcia.

Właściwa konferencja miała miejsce w Warszawie we wrześniu 2021 roku i była transmitowana w dwóch częściach i w trzech wersjach językowych w internecie – 17 oraz 21 września 2021 roku. Głos zabrali m.in. Adam Daniel Rotfeld, były minister spraw zagranicznych RP, który przedstawił swoje osobiste doświadczenia związane z upamiętnianiem II wojny światowej, oraz dr Anton Drobowycz, prezes Ukraińskiego Instytutu Pamięci Narodowej w Kijowie.

Organizatorzy

W drugiej części konferencji skupiono się na doświadczeniach regionów, które doznały przemocy przed 22 czerwca 1941 roku i po nim. Dr Felix Ackermann przyjrzał się Grodnu, dr Anastazja Ilina z Brześcia również przedstawiła perspektywę białoruską, a Jurij Durkot opowiedział o losach Lwowa oraz ukraińskiej kulturze pamięci o wojnie. Dyskusję prowadziła i komentowała dziennikarka dr Olga Babakova.

Wszystkie rozmowy i dyskusje były transmitowane w trzech wersjach językowych (polskiej, niemieckiej, rosyjskiej) w internecie i są dostępne w języku polskim na kanale YouTube SdpZ: „Pamięć w niełatwych czasach”, „Wojna eksterminacyjna na Wschodzie”, „Ciąg przemocy przed i po 22 czerwca 1941 r.” Wydarzenie zostało sfinansowane przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych Niemiec. Partner medialny: Euroradio.fm

Koordinacja ze strony FWPN:
Karolina Fuhrmann

FWPN wsparła
w 2021 roku
15 projektów
naukowych
w łącznej kwocie
428 807 zł.

Pełna lista projektów dofinansowanych w 2021 roku przez FWPN jest dostępna w internecie na naszej stronie www.fwpn.org.pl

Kultura

40

Stypendium im. Albrechta Lemppa

42

Premiera opery „Fidelio” Ludwiga van Beethovena w Operze Bałtyckiej w Gdańsku

44

Wystawa „Mój dom – mój blok. Osiedle im. Józefa Montwiłła-Mireckiego w Łodzi 1928–1931”

Stypendium im. Albrechta Lemppa

Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej, Instytut Książki i Literarisches Colloquium Berlin ogłosiły laureatkę i laureata Stypendium im. Albrechta Lemppa za 2021 rok. Zostali nimi:

Fot. Elżbieta Lempp

Patrycja Pustkowiak (ur. 1981 r.) – pisarka i dziennikarka, absolwentka socjologii na Uniwersytecie Jagiellońskim, laureatka Nagrody im. Adama Włodka przyznawanej przez Fundację im. Wisławy Szymborskiej. Jej debiutancka książka „Nocne zwierzęta” (WAB, 2013) szybko zyskała rozgłos i została nazwana głosem nowego pokolenia. Była nominowana do Nagrody Literackiej „Gdynia” i znalazła się w finale Nagrody Literackiej „Nike”. Przekład „Nocnych zwierząt” ukazał się m.in. w Argentynie. Wydana w 2018 roku powieść „Maszkaron” (Znak Literanova), kąśliwa satyra na współczesność, także zebrała pochwały krytyki. W tym roku planowane jest wydanie jej nowej powieści. W Berlinie chciałaby zacząć kolejną.

Fot. Elżbieta Lempp

Leander Steinkopf (ur. 1985) – pisarz. Studiował w Mannheim i Berlinie (doktor psychologii). Publikował felietony we „Frankfurter Allgemeine Zeitung” i „Frankfurter Allgemeine Sonntagszeitung”, eseje i opowiadania w czasopismach „Merkur”, „Sinn und Form” i „Literarische Welt”. W 2018 roku ukazał się jego debiut prozatorski „Stadt der Feen und Wünsche” (Hanser Berlin). Książka była nominowana do wielu nagród literackich: m.in. Kranichsteiner Literaturförderpreis, Tukan-Preis i Ulla-Hahn-Autorenpreis. Również w 2018 roku miał miejsce jego debiut w dziedzinie literatury faktu „Die andere Hälfte der Heilung”. W 2019 roku wydał w C.H. Beck książkę „Kein Schöner Land – Angriff der Acht auf die deutsche Gegenwart”. W Krakowie zamierza pracować nad nowym zbiorem opowiadań.

Fot. Elżbieta Lempp

Stypendium im. Albrechta Lemppa

przeznaczone jest dla pisarzy z Polski i Niemiec oraz dla niemieckich tłumaczy literatury polskiej i polskich tłumaczy literatury niemieckojęzycznej. Jego celem jest doskonalenie sztuki przekładu i pisania w duchu standardów literackich i translatorskich bliskich Albrechtowi Lemppowi oraz upamiętnienie jego wkładu w polsko-niemiecką wymianę literacką. Na program stypendialny składają się rokrocznie dwa jednomiesięczne pobyty: w Literarisches Colloquium Berlin i w Krakowie.

Z Polski i Niemiec nadeszły 42 zgłoszenia od pisarzy i tłumaczy literatury. W skład jury weszli przedstawiciele fundatorów: Jürgen Jakob Becker (LCB), Joanna Czudec (FWPN), Agnieszka Urbanowska (IK). Honorową członkinią jury była Elżbieta Lempp.

Albrecht Lempp (1953–2012)

był wybitnym popularyzatorem literatury polskiej w Niemczech i jej tłumaczem.

Przez wiele lat pełnił funkcję dyrektora Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej i wniósł wielki wkład w rozwój relacji polsko-niemieckich.

Tworzył fundamenty nowoczesnego systemu promocji Polski przez literaturę. Jako współtwórca Instytutu Książki otrzymał nagrodę Transatlantyk przyznaną za zasługi w tej dziedzinie.

Koordinacja: Joanna Czudec

Premiera opery „Fidelio” Ludwiga van Beethovena w Operze Bałtyckiej w Gdańsku

Początkowo premierę planowano w październiku 2020 roku z zamiarem upamiętnienia 250. rocznicy urodzin kompozytora, ale także stulecia zaślubin Polski z morzem, 40. rocznicy narodzin Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność” oraz 30-lecia zjednoczenia Niemiec. Z powodu pandemii koronawirusa publiczność musiała czekać na dofinansowaną przez miasto Gdańsk i FWPN premierę do 10 września 2021 roku.

„(...) Libretto »Fidelia« opowiada historię związku małżeńskiego stworzonego przez Leonorę (Katarzyna Wietrzyńska) i Florestana (Tomasz Kuk), którzy mieszkają w okolicy hiszpańskiej Sewilli. Niestety, nie jest im dane cieszyć się długo swą obecnością. Gdy Florestan zostaje niesłusznie wtrącony do lochu za wyjawienie nadużyć, jakich dopuścił się mściwy naczelnik więzienia Don Pizarro (Artur Janda), zrozpaczona żona za wszelką cenę próbuje pomóc ukochanemu. Nie godzi się, aby za powiedzenie prawdy piętnowano jak za zbrodnię. To kobieta, która dla sprawy nie cofnie się przed niczym. Jest w stanie ponieść najwyższe ryzyko w imię ocalenia męża i triumfu sprawiedliwości, zamiast biernie podporządkowywać się rozkazom władzy. Postawa małżeństwa nawiązuje do działań francuskich republikanów sprzeciwiających się tyranii mo-

narchii i despotycznym rządów (pierwsza oryginalna wersja »Fidelia« powstała w 1805 roku, czyli krótko po zakończeniu rewolucji francuskiej).

(...) »Fidelio« to tzw. opera zaangażowana, ponieważ jej tematyka opiera się na uniwersalnych, ponadczasowych ideach dotyczących niemalże każdego człowieka. Należą do nich m.in. miłość, wierność, wolność, walka dobra ze złem. Wersja stworzona przez reżysera Michaela Sturma opowiada dodatkowo o tych wartościach w kontekście historii Polski i Niemiec. Gdy wydaje się, że czas opery dobiegł końca, niespodziewanie część bohaterów wciela się w nowe role. Na scenie pojawiają się aktorzy przebrani za: pracownika stoczni gdańskiej, sprzątaczkę, milicjanta, Wojciecha Jaruzelskiego, a nawet papieża Jana Pawła II. Na dużym ekranie w tle sceny widać natomiast Lecha Wałęsę, protestujących członków »Solidarności« oraz osoby zaangażowane w burzenie muru berlińskiego. I choć można dostrzec tutaj analogię pomiędzy tymi kluczowymi wydarzeniami z przeszłości a operą »Fidelio« w rozumieniu wolności, innowacja ta spotkała się ze zróżnicowanym odbiorem.

Niektórzy widzowie zdziwili się »przedłużeniem« opery w tak nowoczesny sposób. Inni docenili kreatywność reżysera oraz odwołanie się do

Jan Żądło (Jaquino).
Fot. K. Mystkowski/KFP/
Archiwum Opery
Bałtyckiej w Gdańsku

miejsowego kontekstu i historii Gdańska postrzeganego jako miasto wolności. Według mnie sam pomysł przypomnienia strajków robotników, trudów życia w ustroju komunistycznym, stanu wojennego i obrad Okrągłego Stołu był dobry, ponieważ urealnił i wzmocnił przekaz (...).

Na pochwałę zasługują śpiew chóru i gra orkiestry Opery Bałtyckiej w Gdańsku oraz zaangażowanie w odgrywane role nie tylko zawodowych aktorów, ale również młodszych uczniów Ogólnokształcącej Szkoły Muzycznej I i II stopnia im. Feliksa Nowowiejskiego w Gdańsku. Głosy damskie i męskie, oszczędna scenografia, skromne kostiumy, a także nieliczne efekty specjalne, np. w postaci imitacji ogniska do palenia książek znanych autorów, korespondowały odpowiednio z tematyką opery, której akcja toczy się głównie w ciemnym więzieniu. Pozytywnie oceniam również wplecenie do oryginalnego tekstu fragmentów m.in. Biblii, »Pana Tadeusza«, »Raju utraconego« oraz opowiadań Tadeusza Borowskiego o Holocauście, które dodatkowo podkreśliły najważniejsze przesłanie »Fidelia« – miłość i poświęcenie to potężne siły mogące wyznaczyć drogę

Leszek Skrla (Pizarro). Fot. K. Mystkowski/KFP/ Archiwum Opery Bałtyckiej w Gdańsku

zarówno do wolności fizycznej, jak i psychicznej” – czytamy w recenzji „Żmudna droga do wolności” Karoliny Laskowskiej z Młodej Redakcji.

Pełny tekst recenzji:

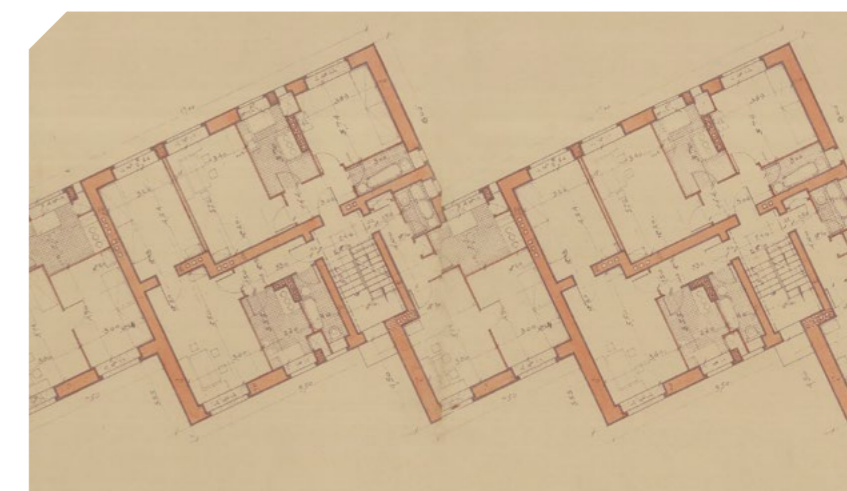
<https://fwpn.org.pl/mloda-redakcja/mloda-redakcja-2021/zmudna-droga-do-wolnosci-recenzja-opery-fidelio--DoRBB4>

Koordinacja: Tomasz Markiewicz

Wystawa „Mój dom – mój blok. Osiedle im. Józefa Montwiłła-Mireckiego w Łodzi 1928–1931”

Osiedle im. Józefa Montwiłła-Mireckiego w Łodzi jest szczególnym fenomenem. Należy do pierwszych większych modernistycznych założeń architektonicznych w Polsce (1928–1931). O jego znaczeniu świadczy m.in. to, że koncepcja osiedla została zaprezentowana w 1929 roku we Frankfurcie nad Menem na wystawie „Mieszkanie minimum”, kiedy to krystalizowała się idea osiedla społecznego, a szerzej – nowego sposobu życia. Dlatego organizatorom współczesnej wystawy zależało, aby właśnie we Frankfurcie została ona zaprezentowana. Wystawa przygotowana przez Fundację Urban Forms z Ozorkowa była prezentowana stacjonarnie w dniach 2 września – 8 października 2021 roku w Haus am Dom we Frankfurcie nad Menem, a online – do końca roku. Pokazała ona osiedle w jego historycznym kontekście: architektura, ludzie i społeczny wymiar modernizacji, oraz w społecznym: recepcja i znaczenie dorobku międzywojennego w dzisiejszych czasach dla mieszkańców osiedla.

Osiedle Montwiłła-Mireckiego, niegdyś dowód na to, że zespół mieszkaniowy może być zarówno społecznie użyteczny, funkcjonalny, jak i estetyczny, dziś niesie wartości historyczne i artystyczne, które w połączeniu z niezwykłą lokalizacją (przy jednym z większych łódzkich parków) predestynują to miejsce do bycia nie tylko enklawą mieszkaniową, ale też atrakcją turystyczną. Osiedle wpisane jest obszarowo do rejestru zabytków. Wystawie towarzyszyły sympozjum oraz pokaz filmu.

Koordinacja: Ewa Baran

Pełna lista projektów dofinansowanych w 2021 roku przez FWPN jest dostępna w internecie na naszej stronie www.fwpm.org.pl

FWPN wsparła w 2021 roku 90 projektów kulturalnych w łącznej kwocie 2 831 445 zł.

Spółeczeństwo, gospodarka, środowisko

48 Ogrody Polsko-Niemieckie w parku Skaryszewskim w Warszawie

54 Barometr Polska – Niemcy 2021

56 Linia projektowa „ZUZAM-RAZEM-RAZAM”

57 Debaty w ramach cyklu Forum Dialogu+ im. A. Godlewskiego w 2021 roku

59 XXX Forum Ekonomiczne w Karpaczu

62 „Koło Dyskusyjne Polska” Niemieckiego Towarzystwa Polityki Zagranicznej i FWPN

Ogrody Polsko-Niemieckie w parku Skaryszewskim w Warszawie

Ambasada Niemiec w Warszawie i miasto stołeczne Warszawa rewitalizują wspólnie z polskimi i niemieckimi partnerami obszar zieleni w parku Skaryszewskim im. Ignacego Jana Paderewskiego. Między północnym brzegiem Jeziora Kamionkowskiego a al. Emila Wedla na Pradze-Południe zostały założone Ogrody Polsko-Niemieckie. Dzięki przestrzennemu połączeniu kultur ogrodowych Polski i Niemiec powstał w tym miejscu symbol przyjaźni polsko-niemieckiej, który stał się trwałym elementem warszawskiego krajobrazu parkowego. Inicjatywa zrodziła się w 2016 roku, w którym obchodzono 25. rocznicę podpisania polsko-niemieckiego Traktatu o dobrym sąsiedztwie i przyjaznej współpracy. Oprócz Niemiecko-Francuskiego Ogrodu w Saarbrücken (1960) oraz Niemiecko-Amerykańskiego Ogrodu Przyjaźni w Waszyngtonie (1983) Ogrody Polsko-Niemieckie w Warszawie są trzecim na świecie projektem ogrodu przyjaźni realizowanym z udziałem Niemiec łączącym narody. Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej kieruje przedsięwzięciem i pozyskane od partnerów środki inwestuje w projekt rewitalizacji.

Rewitalizacja w 2021 roku

Pięć lat Ogrodów Polsko-Niemieckich

W 2021 roku przypadła piąta rocznica powstania Ogrodów Polsko-Niemieckich w parku Skaryszewskim w Warszawie. Ten obywatelski projekt – realizowany we współpracy Ambasady Niemiec w Warszawie, m.st. Warszawy, Polsko-Niemieckiej Izby Przemysłowo-Handlowej, Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej oraz licznych firmowych, instytucjonalnych oraz prywatnych partnerów z Polski i Niemiec – stał się najlepszym przykładem dobrego sąsiedztwa obu

Ława fala.
Fot. Adam Burakowski

Uroczyste przekazanie ławy do użytkowania. Od lewej: Robert von Rimscha, kierownik wydziału kultury Ambasady Niemiec w Warszawie, Cornelius Ochmann, dyrektor FWPN, Izabela Szostak-Smith, zastępczyni burmistrza dzielnicy Praga-Południe m.st. Warszawy.
Fot. Adam Burakowski

Ława fala

W czerwcu 2021 roku, w 30. rocznicę podpisania Traktatu między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Federalną Niemiec o dobrym sąsiedztwie i przyjaznej współpracy, w ramach sąsiedzkiej kooperacji w parku odbyło się uroczyste otwarcie unikatowej ławy, z roślinami i hamakiem – dla pełnego relaksu. Fala, która szybko przypadła do gustu odwiedzającym park Skaryszewski, powstała dzięki dotacji Ministerstwa Spraw Zagranicznych Republiki Federalnej Niemiec. 11 czerwca miało miejsce oficjalne przekazanie ławy do użytkowania.

krajów. W ciągu pięcioletniej aktywności przybyło 39 drzew, 658 krzewów, 3100 bylin i 5300 roślin cebulowych. Zamontowano dziewięć ław i ławek, osiem koszy na śmieci, dziesięć stojaków rowerowych. Wykonano 500 metrów kwadratowych nawierzchni, w tym schody. Posadzono graby, miłorzęby, jarzab Arnolda 'Golden Wonder', modrzewie, rośliny drzewiaste, byliny i rośliny cebulowe, poza tym historyczne odmiany jabłoni i łąkę z rodzimych gatunków ziołorośli oraz traw. Wykonano także żywopłot z grabu i cisu.

Letni spacer w Ogrodach. Fot. Adam Burakowski

Joanna Maria Stolarek, dyrektorka warszawskiego biura Fundacji Heinricha Bölla, sadi jabłoni. Fot. Adam Burakowski

Letnie spacer w Ogrodach

Letnia aura sprzyjała spacerom. W czerwcu Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej zaprosiła przyjaciół Ogródów na oprowadzanie po Ogrodach z Izabelą Małachowską-Coqui, architektką krajobrazu i autorką ich koncepcji.

Wizyta burmistrza Berlina w Ogrodach. Od lewej: Izabela Szostak-Smith, wiceburmistrzynie dzielnicy Praga-Południe m.st. Warszawy, Michael Müller, burmistrz Berlina, Cornelius Ochmann, dyrektor FWP, Michał Olszewski, wiceprezydent Warszawy. Fot. Adam Burakowski

Opowiadała ona o historii powstawania Ogródów, ciekawych roślinach, ideach przyświecających nazwom poszczególnych części Ogródów Polsko-Niemieckich.

Wizyta burmistrza Berlina w Ogrodach Polsko-Niemieckich

6 października 2021 roku burmistrz Berlina Michael Müller posadził drzewo w Ogrodach Polsko-Niemieckich. Uczcił w ten sposób 30 lat partnerstwa pomiędzy stolicami Niemiec i Polski. Podkreślał, że współpraca między

dwoma krajami przebiega na wielu płaszczyznach: kultury, administracji, nauki. I nie ogranicza się wyłącznie do wymiaru politycznego – jest także współpracą obywateli i obywaterek. Burmistrzowi towarzyszyli przedstawiciele miasta: wiceprezydent Warszawy Michał Olszewski, zastępczyni burmistrza dzielnicy Praga-Południe m.st. Warszawy Izabela Szostak-Smith, dyrektorka-koordynatorka ds. zrównoważonego rozwoju i zieleni Justyna Glusman. Wszystkich gości powitał dyrektor Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej Cornelius Ochmann. Kolejne drzewa w Ogrodach zostały objęte patronatem mecenasów. Drzewa posadzili przedstawiciele: Berlin Hyp (robinia akacyjowa), Heinrich-Böll-Stiftung Warszawa (jabłoni domowa kosztela), Zeitgeist Asset Management (jabłoni domowa renety landsberska), PwC Polska (jabłoni domowa ananas berzeński), Rotary Club Warszawa Goethe (modrzew europejski 'Larix decidua').

Plenerowa lekcja niemieckiego

13 października w Ogrodach odbyła się plenerowa lekcja niemieckiego dla uczniów warszawskiego XVII Liceum im. Frycza Modrzewskiego. To warszawskie liceum realizuje program rozszerzonej nauki języka niemieckiego. Wizyta była okazją do spaceru, przedstawienia historii Ogródów i lekcji niemieckiego w plenerze. Inicjatorką spotkania i kreatywnej lekcji niemieckiego była prof. Anna Warakomska z Instytutu Germanistyki Uniwersytetu Warszawskiego, przyjaciel Ogródów.

Wolontariat pracowniczy w Ogrodach Polsko-Niemieckich

6 listopada FWPN zorganizowała w Ogrodach wolontariat dla firm partnerskich. W ramach jesiennych porządków wolontariusze grabili liście i dosadzali nowe rośliny.

Uczniowie podczas plenerowej lekcji niemieckiego. Fot. Aneta Jędrzejczak

Najmłodsi uczestnicy wolontariatu w Ogrodach. Fot. Aleksandra Domaradzka

Publikacja książki „Ogrody Polsko-Niemieckie Deutsch-Polnische Gärten” Frieda Nielsena

W połowie października dzięki staraniom Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej w wydawnictwie Bellona ukazała się książka Frieda Nielsena „Ogrody Polsko-Niemieckie Deutsch-Polnische

Fried Nielsen podpisuje książkę.
Fot. Aleksandra Domaradzka

Fried Nielsen przemawia podczas prezentacji książki.
Z prawej Cornelius Ochmann, dyrektor FWPN.
Fot. Aleksandra Domaradzka

Wizualizacja zwycięskiego projektu.

„Gärten”. Bogato ilustrowana publikacja prezentuje historię powstania Ogrodów Polsko-Niemieckich. Stanowi też świadectwo sukcesu osiągniętego wspólnym wysiłkiem wszystkich przyjaciół Ogrodów: 31 firm i instytucji oraz 150 darczyńców indywidualnych. Prezentacja książki i spotkanie z autorem odbyło się w Fundacji 25 listopada 2021 roku.

Konkurs na obiekt sztuki/instalacji w Ogrodach

8 listopada FWPN rozpiła konkurs na opracowanie projektu graficznego obiektu sztuki lub instalacji przestrzenno-architektonicznej w Ogrodach. Temat pracy to refleksja nad SĄSIEDZTWEEM i spędzaniem czasu RAZEM, ale też OBOK SIEBIE. Konkurs adresowany był do artystów, architektów, miłośników designu i ład przestrzennego, miejskich aktywistów i każdego, kto miał ciekawy pomysł na zgodne z ideą konkursu zaaranżowanie fragmentu Ogrodów. Gotowe projekty można było zgłaszać do 17 grudnia 2021 roku. Dla zwycięzcy przeznaczono kwotę 100 tysięcy zł na realizację pomysłu.

20 grudnia obradowało jury konkursu w składzie: Cornelius Ochmann, dyrektor FWPN, Robert von Rimscha, kierownik wydziału kultury Ambasady Niemiec w Warszawie, Małgorzata Bojańczyk, reprezentantka darczyńców prywatnych Ogrodów, dr Ewa Łabno-Falęcka, reprezentantka sponsora Ogrodów, Mercedes-Benz Polska, przedstawiciele miasta: Tomasz Kucharski, burmistrz dzielnicy Praga-Południe m.st. Warszawy, Izabela Szostak-Smith, zastępczyni burmistrza dzielnicy Praga-Południe m.st. Warszawy, i Michał Krasucki, stołeczny konserwator zabytków Urzędu m.st. Warszawy.

Wyniki konkursu ogłoszono 28 grudnia. Nagrodę główną przyznano projektowi „Zoja” Kseni Makały. „Zoja” to współczesna forma architektoniczno-rzeźbiarska wykorzystująca zjawisko iluzji optycznej. Wyróżnienia otrzymały prace „Antymur 2022” Grzegorza Klamana oraz „Razem i obok siebie” autorstwa Xawerego Wolskiego, Wojciecha Kolędy i Piotra Grochowskiego. Projekt w całości sfinansowano ze środków Ministerstwa Spraw Zagranicznych Republiki Federalnej Niemiec.

Obrady jury konkursu. Od lewej: Robert von Rimscha, kierownik wydziału kultury Ambasady Niemiec, dr Ewa Łabno-Falęcka, Mercedes-Benz Polska, Cornelius Ochmann, dyrektor FWPN, Małgorzata Bojańczyk, reprezentantka darczyńców prywatnych Ogrodów, Marta Czyż, ekspertka, historyczka sztuki. Fot. Krzysztof Ślusarz

Więcej szczegółów na: <https://ogrody-polsko-niemieckie.pl/> oraz <https://www.facebook.com/OgrodyPolskoNiemieckie/>

Koordinacja ze strony FWPN:
Aneta Jędrzejczak

„Barometr Polska – Niemcy 2021”

„Barometr Polska – Niemcy” jest projektem badawczym Instytutu Spraw Publicznych, który cyklicznie od 2000 roku gromadzi i publikuje opinie Polaków i Niemców o stanie stosunków polsko-niemieckich i bieżących wyzwaniach. W 2021 roku Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej, która wspierała także wybrane wcześniejsze edycje projektu, była ponownie jego partnerem.

W roku obchodów 30-lecia podpisania Traktatu o dobrym sąsiedztwie i przyjaznej współpracy z 17 czerwca 1991 roku szczególnego znaczenia nabrało pytanie o ocenę wzajemnych stosunków. Jako bardzo dobre lub raczej dobre określiło je 65 proc. Polaków i 57 proc. Niemców. Badani wskazali wspólne interesy gospodarcze jako przesłankę do pozytywnych ocen wzajemnych relacji.

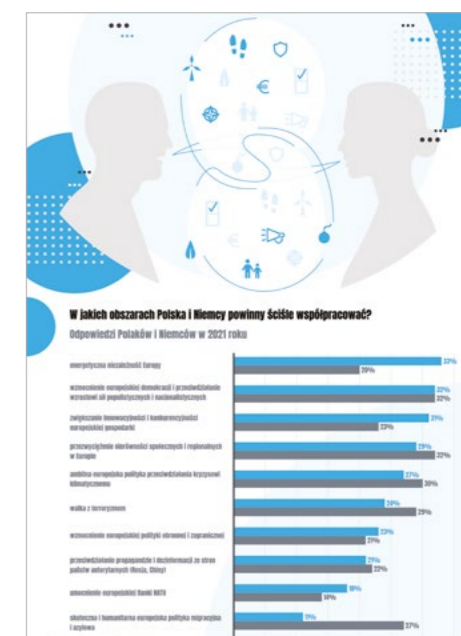
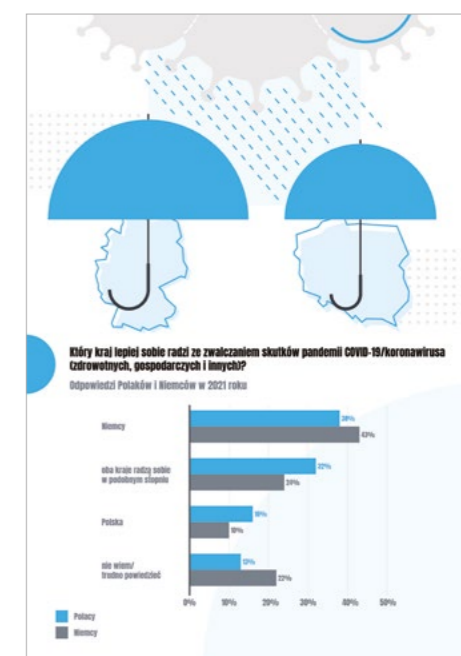
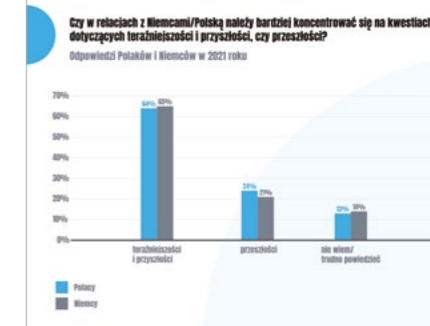
Wyniki „Barometru Polska – Niemcy 2021” pokazały także, że Polacy i Niemcy są zgodni (odpowiednio 64 proc. i 65 proc.), że we wzajemnych relacjach trzeba stawiać głównie na teraźniejszość i przyszłość, a nie na przeszłość. Znacznie gorzej niż stan stosunków polsko-niemieckich oba społeczeństwa oceniły politykę

europejską i zagraniczną kraju sąsiada. Połowa Polaków pozytywnie wyraziła się na temat niemieckiej polityki europejskiej, co piąta ankietowana osoba uważała, że niemiecka polityka prowadzi do zaostrzania sporów i napięć w Europie. Jednocześnie mniej niż połowa polskich ankietowanych uważała, że Niemcy szanują interesy innych państw, ale aż jedna trzecia badanych uznaje, że Niemcy dążą do realizacji swoich interesów nawet kosztem innych państw.

Niemieckie oceny polskiej polityki europejskiej i zagranicznej były z kolei w 2021 roku bardzo podzielone, a odsetki ocen negatywnych i pozytywnych niemal się równoważyły, przy czym znaczna grupa badanych nie potrafiła lub nie chciała udzielić na to pytanie odpowiedzi. Kilka tygodni po zmianie władzy w Białym Domu w „Barometrze Polska – Niemcy” poproszono także o ocenę, co oznacza ona dla kraju badanych. Niemcy dostrzegają w niej zdecydowanie zmianę na lepsze (63 proc.), Polacy byli bardziej podzieleni, choć największa grupa również patrzyła z nadzieją na nową administrację (37 proc.). Mimo to globalną rolę Stanów Zjednoczonych pozytywnie oceniła mniej niż połowa obu społeczeństw. W obu krajach pozytywne oceny roli Unii Europejskiej na arenie międzynarodowej (Polacy – 65 proc., Niemcy – 64 proc.) były o co najmniej 20 punktów procentowych wyższe niż dobre opinie o roli Stanów Zjednoczonych (odpowiednio: 45 proc. i 44 proc.). Opinia publiczna obu krajów podobnie krytycznie oceniła także globalną rolę Rosji i Chin. Raport z wynikami badania z serii „Barometr Polska – Niemcy 2021” pt. „**Polacy i Niemcy we wspólnej Europie: ocena wzajemnych relacji i sytuacji międzynarodowej 30 lat po podpisaniu Traktatu o dobrym sąsiedztwie i przyjaznej współpracy**” dostępny jest pod adresem: <https://www.kas.de/documents/279510/11260078/Deutsch-Polnisches+Barometer+2021.pdf/eb-26943d-c6d2=0084-61-3c4069356-08dee?version=1.0&t=1622027721256>

Koordinacja ze strony FWPN:
Małgorzata Gmiter

Linia projektowa „ZUZAM – RAZEM – RAZAM”

Przypadające w 2021 roku dwie okrągłe rocznice: 30-lecia polsko-niemieckiego Traktatu o dobrym sąsiedztwie i przyjaznej współpracy (17.06.1991) oraz 30-lecia nadania deklaracji o suwerenności państwowej Białorusi rangi ustawy konstytucyjnej (25.08.1991), stworzyły okazję do mobilizacji potencjału społeczeństw Polski i Niemiec oraz ożywienia inicjatywy Partnerstwa Wschodniego UE na rzecz Białorusi.

Dlatego w marcu 2021 roku Fundacja ogłosiła konkurs dotacyjny pod hasłem „ZUZAM – RAZEM – RAZAM”, który umożliwił przedstawicielom społeczeństwa obywatelskiego z Polski i Niemiec realizację wspólnych projektów z partnerami białoruskimi. W ramach konkursu dofinansowywane były inicjatywy trójstronne, które wspierały proces przemian demokratycznych na Białorusi w drodze dialogu, wymiany doświadczeń i transferu wiedzy, podtrzymywały zainteresowanie krajem sąsiada w Polsce i w Niemczech, zmieniały stereotypowy sposób postrzegania Białorusi jako „ostatniej dyktatury Europy” przez ukazanie

realnego i zróżnicowanego obrazu kraju, uwrażliwiały na szczególną historię i położenie geograficzne Białorusi między UE i Rosją oraz wzmacniały struktury społeczeństwa obywatelskiego dzięki budowie kontaktów między organizacjami z Polski, Niemiec i Białorusi.

Dla projektów konkursowych przewidziano ułatwioną ścieżkę aplikacji i finansowania, aby umożliwić wsparcie szczególnie małym podmiotom o ograniczonych zasobach. Możliwe było dofinansowanie projektu do kwoty 30 tysięcy/6700 euro, co mogło stanowić do 80 proc. całkowitych kosztów danego przedsięwzięcia. Wnioski były przyjmowane od 15 marca 2021 do 31 października 2021 roku, jednak nie później niż cztery tygodnie przed terminem rozpoczęcia projektu.

W ramach konkursu wspierane były różne formaty projektów: zarówno wydarzenia o charakterze spotkań, jak i te realizowane w przestrzeni wirtualnej. Dofinansowanie w ramach konkursu uzyskało łącznie dziesięć trójstronnych inicjatyw, w tym film dokumentalny, wystawa, dwa projekty teatralne, publikacje i debaty online, cykl koncertów, a także program rezydencji literackich i artystycznych dla pisarzy i artystów białoruskich. Łączna kwota dofinansowania projektów to 65 857 euro. Linia projektowa została sfinansowana ze środków Ministerstwa Spraw Zagranicznych Republiki Federalnej Niemiec w ramach programu „Civil Society Cooperation”.

Koordynacja: Karolina Fuhrmann,
Aneta Jędrzejczak

Debaty w ramach cyklu Forum Dialog+ im. Andrzeja Godlewskiego w 2021 roku

Forum Dialog+ im. Andrzeja Godlewskiego to cykl debat o najważniejszych wyzwaniach dla Polski w Europie. Patronem wydarzeń jest zmarły w 2019 roku Andrzej Godlewski, jeden z inicjatorów cyklu, dziennikarz, publicysta i wykładowca Uniwersytetu SWPS w Warszawie.

W debatach Forum Dialog+ biorą udział politycy, polityczki, eksperci i ekspertki reprezentujący różne dziedziny i środowiska oraz dziennikarze i dziennikarki. Dyskusje w ramach cyklu pogłębiają ważne debaty toczące się na forum unijnym i uzupełniają spory nad kształtem Wspólnoty w kolejnych latach. Rzeczowy dialog jest ukierunkowany na formułowanie propozycji rozwiązań

poszczególnych problemów. W 2021 roku dyskusje skupiały się m.in. wokół modeli wychodzenia z kryzysu COVID-19, pozycji Unii Europejskiej na arenie międzynarodowej, polityki UE wobec Kremla i społeczeństwa obywatelskiego w Rosji oraz pogodzenia bezpieczeństwa energetycznego z koniecznością uniezależnienia się od paliw kopalnych.

Moderatorem debat był Marcin Antosiewicz, dziennikarz, politolog, wykładowca akademicki.

W 2021 roku debaty odbywały się online i były na żywo transmitowane na kanale YouTube Forum Dialog+ oraz na Facebooku.

Gośćmi debat byli m.in.:

- Jadwiga Emilewicz, była ministra rozwoju,
- Roland Freudenstein, dyrektor programowy Centrum Martensa w Brukseli,
- Ewa Kopacz, wiceprzewodnicząca Parlamentu Europejskiego, była premierka RP i ministra zdrowia,

- prof. Elżbieta Mączyńska, prezeska Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego,
- Hans-Gert Pöttering, były przewodniczący Parlamentu Europejskiego, przewodniczący kuratorium Domu Historii Europejskiej w Brukseli,
- Tomasz Siemoniak, były minister obrony narodowej, wiceprzewodniczący PO,
- Adam Struzik, marszałek województwa mazowieckiego.

Partnerami wydarzeń w ramach Forum Dialog+ są Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej, Ars Republica i Fundacja Konrada Adenauera.

Koordinacja ze strony FWPN:
Małgorzata Gmter

XXX Forum Ekonomiczne w Karpaczu

Panel dyskusyjny „Koniec ery Angeli Merkel. Co nowy kanclerz oznacza dla Europy?”. Od lewej: Cornelius Ochmann, Arndt Freytag von Loringhoven, Zdzisław Krasnodębski, Cyril Svoboda, Barbara Richstein, Francesca Traldi.

Forum Ekonomiczne w Karpaczu jest największą w Europie Środkowo-Wschodniej platformą spotkań, gdzie dyskutuje się o bezpieczeństwie, perspektywach rozwoju gospodarczego, współczesnych wyzwaniach i przewyżczeniu kryzysów. W trakcie wydarzenia przedstawiane są także rozwiązania i idee. Międzynarodowy wymiar Forum Ekonomicznego pozwala uczestnikom i publiczności kształtować opinie na podstawie rzeczowej wymiany poglądów.

W programie Forum Ekonomicznego odbywającego się w dniach 7–9 września 2021 roku znalazł się współorganizowany przez Fundację Współpracy Polsko-Niemieckiej panel dyskusyjny „Koniec ery Angeli Merkel. Co nowy kanclerz oznacza dla Europy?”, obejmujący podsumowanie 16 lat rządów Angeli Merkeli oraz przedstawiający prognozy powyborcze. Kampania wyborcza w Niemczech wkraczała akurat w decydującą fazę. W przededniu wyborów do

Barbara Richstein podczas dyskusji na Forum Ekonomicznym Młodych Liderów.

Bundestagu prelegenci dyskutowali o konsekwencjach zmiany na stanowisku kanclerza federalnego i co będzie ona oznaczała dla polityki europejskiej. Analizowali także, jak po wyborach będą wyglądać Niemcy i jaki będzie to miało wpływ na Unię Europejską.

Prelegentki i prelegenci:

- Zdzisław Krasnodębski, poseł, wiceprzewodniczący komisji przemysłu, badań naukowych i energii (ITRE), Parlament Europejski,
 - Barbara Richstein, wiceprzewodnicząca Landtagu Brandenburgii,
 - Cyril Svoboda, były minister spraw zagranicznych Republiki Czeskiej, dyrektor Akademii Dyplomatycznej,
 - Francesca Traldi, Fundacja Konrada Adenauera, Włochy,
 - Arndt Freytag von Loringhoven, ambasador Republiki Federalnej Niemiec w Polsce.
- Moderacja: Cornelius Ochmann, dyrektor, członek Zarządu Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej.

W trakcie Forum Ekonomicznego odbyła się także debata „31 lat po zjednoczeniu Niemiec. Konsekwencje dla Europy i świata” z udziałem Markusa Meckela, wiceprzewodniczącego Rady Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej, oraz Joachima Bitterlicha. Debatę moderowała Joanna Maria Stolarek, dyrektorka Fundacji im. Heinricha Bölla w Warszawie.

Markus Meckel brał również udział w debacie o narzędziach wpływu Kremla na obszarze postsowieckim pt. „Cień Rosji”.

Więcej o programie Forum Ekonomicznego: <https://www.forum-ekonomiczne.pl/forum-ekonomiczne-2021/>

Wokół Forum Ekonomicznego odbywa się także wspierane przez Fundację Współpracy Polsko-Niemieckiej Forum Ekonomiczne Młodych Liderów. To międzynarodowe spotkanie społeczno-ekonomiczne młodych liderów w Europie, które w tym roku przebiegało pod hasłem „Nowa rzeczywistość – nowe umiejętności”.

Barbara Richstein i Cornelius Ochmann z organizatorkami Forum Ekonomicznego Młodych Liderów Justyną Kańczugowską i Agatą Dziubińską-Gawlik.

W programie Forum Ekonomicznego Młodych Liderów udział wzięli Cornelius Ochmann oraz Barbara Richstein. Dyskutowali o **relacjach gospodarczych w Europie z perspektywy młodego pokolenia**.

Obchodzimy właśnie jubileusz wielu inicjatyw kluczowych dla współpracy i pokoju w Europie, m.in. 30 lat polsko-niemieckiego Traktatu o dobrym sąsiedztwie i przyjaznej współpracy i powstania Grupy Wyszehradzkiej. W świat biznesu, polityki i aktywności społecznej wchodzi ludzie młodzi i mobilni, urodzeni i wychowani w czasach pokoju i gospodarczej współpracy. Czy świadczy to o sukcesie założeń sprzed 30 lat, czy raczej jest to jedynie przyczynek do budowy trwałej przyjaźni? Czy założenia nawiązanych przed trzema dekadami traktatów są dla młodych oczywistym dokumentem prawnym? A może relacją, którą należy pielęgnować?

Wśród prelegentów znaleźli się:

- Cornelius Ochmann, dyrektor Fundacji

Współpracy Polsko-Niemieckiej,

- Barbara Richstein, wiceprzewodnicząca Landtagu Brandenburgii,
 - Bartłomiej Orzeł, pełnomocnik prezesa Rady Ministrów ds. Czystego Powietrza,
 - Edgar Kobos, młodzieżowy delegat RP na 76. sesję Zgromadzenia Ogólnego ONZ,
 - Michał Tarnowski, wiceprezes Akademii Wiedzy Obywatelskiej,
- Moderator: Marek Stefan, redaktor „Układu Sił”.

Więcej o Forum Ekonomicznym Młodych Liderów: http://www.forum-leaders.eu/2021/pl-agenda_2.php

Organizatorem Forum Ekonomicznego jest Fundacja Instytut Studiów Wschodnich.

Koordinacja ze strony FWPN:
Małgorzata Gmitter

„Koło Dyskusyjne Polska” Niemieckiego Towarzystwa Polityki Zagranicznej i Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej

„Koło Dyskusyjne Polska” jest cyklicznym wydarzeniem organizowanym od 2009 roku przez Niemieckie Towarzystwo Polityki Zagranicznej (DGAP) w kooperacji z Fundacją Współpracy Polsko-Niemieckiej. Koło Dyskusyjne stanowi ważną i uznaną platformę publiczną i eksperckiej wymiany poglądów na aktualne tematy dotyczące relacji polsko-niemieckich i polityki europejskiej. W 2021 roku ze względu na trwającą pandemię trzy spotkania pod przewodnictwem Markusa Meckela, współprzewodniczącego Rady FWPN, odbyły się wyłącznie w formacie online, co przełożyło się na dużą liczbę uczestników – odpowiednio: 92, 114 i 130 osób. Temat dyskusji z 16 marca 2021 roku pt. **„Europejski Zielony Ład: między ambitnymi celami a polityczną rzeczywistością”** spotkał się z największym zainteresowaniem także dzięki zapowiedzianemu udziałowi polskiego ministra ds. klimatu i środowiska dr. Michała Kurtyki. Mimo napiętego harmonogramu minister poświęcił sporo czasu, odpowiadając na pytania uczestników, co świadczy o dużym znaczeniu polsko-niemieckiej współpracy w dziedzinie

polityki klimatycznej. W wydarzeniu wziął udział również podsekretarz stanu ds. międzynarodowych Adam Guibourgé-Czterwertyński, który przedstawił 130 gościom narodową strategię energetyczną Polski. Dla Niemiec i Polski, których gospodarki są ze sobą ściśle powiązane, Europejski Zielony Ład stanowi szczególne wyzwanie, z którym wiążą się zarówno szanse, jak i zagrożenia. Jak są one postrzegane z perspektywy Niemiec wyjaśnili Andreas Goldthau z DGAP oraz Christina Wegelein z wydziału klimatu i ekologicznej polityki zagranicznej Federalnego Ministerstwa Spraw Zagranicznych Niemiec. 26 września 2021 roku w Niemczech odbyły się wybory parlamentarne i przypiętowano koniec 16-letniej kadencji kanclerz Angeli Merkel. Z tej okazji 18 października 2021 roku Koło Dyskusyjne skupiło się na kwestii **„Stosunki polsko-niemieckie po wyborach do Bundestagu: Czas na nowy początek?”**. O wstępne prognozy poproszono dr hab. Monikę Sus, adiunkta w Instytucie Studiów Politycznych Polskiej Akademii Nauk, redaktora naczelnego tygodnika „Do Rzeczy” Pawła Lisickiego oraz

Rolfa Nikela, wiceprezesa DGAP i byłego ambasadora Republiki Federalnej Niemiec w Polsce. Zaproszeni eksperci określili tematy sporne, takie jak polityka migracyjna i ochrona klimatu, oraz kwestie praworządności, zwłaszcza biorąc pod uwagę udział partii Zielonych w nowym rządzie. Niezależnie od tego w dyskusji pojawiły się także sprawy będące przedmiotem wspólnego zainteresowania Polski i Niemiec, na przykład dotyczące sytuacji na Wschodzie, przede wszystkim na Białorusi i w Ukrainie.

Kryzys na wschodniej granicy UE wywołany przez Aleksandra Łukaszenkę, który dla celów politycznych wykorzystał trudną sytuację uchodźców na granicy polsko-białoruskiej, był też tematem ostatniego spotkania Koła 7 grudnia 2021 roku. Podczas gdy Marek Menkiszak z Ośrodka Studiów Wschodnich w Warszawie wskazał na szczególną rolę Rosji i Putina, który wykorzystał kryzys jako okazję do podzielenia UE, zastępca rzecznika praw obywatelskich Hanna Machińska opisała dramatyczne rozmiary kryzysu humanitarnego na pograniczu polsko-białoruskim. Sabine Stöhr, komisarz ds. wieloletnich ram finansowych i polityki UE w Federalnym Ministerstwie Spraw Zagranicznych, podkreśliła europejską solidarność z Polską w obliczu kryzysu, a także jego złożoności. Wszyscy goście byli zgodni co do tego, że zamierzony podział UE przez instrumentalizację kwestii uchodźców nie powiódł się. Nagrania wideo ze wszystkich spotkań zostały następnie opublikowane na kanałach YouTube DGAP i FWPN i są tam dostępne.

Koordinacja ze strony FWPN:
Karolina Fuhrmann

**FWPN
wsparta w 2021 roku
29 projektów
w dziedzinie
Społeczeństwo,
gospodarka,
środowisko
w łącznej kwocie
719 236 zł.**

Pełna lista projektów dofinansowanych w 2021 roku przez FWPN jest dostępna w internecie na naszej stronie www.fwpn.org.pl

Sprawozdanie finansowe

Sprawozdanie niezależnego biegłego rewidenta z badania rocznego sprawozdania finansowego

Dla Rady Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej

Opinia

Przeprowadziliśmy badanie rocznego sprawozdania finansowego Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej (Fundacja) z siedzibą w Warszawie (kod pocztowy: 00-108) przy ulicy Zielnej 37, na które składa się wprowadzenie do rocznego sprawozdania finansowego, bilans sporządzony na dzień 31 grudnia 2021 roku, rachunek zysków i strat, zestawienie zmian w kapitale (funduszu) własnym, rachunek przepływów pieniężnych za rok obrotowy zakończony w tym dniu oraz dodatkowe informacje i objaśnienia.

Naszym zdaniem, załączone roczne sprawozdanie finansowe:

- przedstawia rzetelny i jasny obraz sytuacji majątkowej i finansowej Fundacji na dzień 31 grudnia 2021 roku oraz jej wyniku finansowego i przepływów pieniężnych za rok obrotowy zakończony w tym dniu zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity: Dz.U. z 2021 roku poz. 217, z późniejszymi zmianami) (Ustawa o rachunkowości) i przyjętymi zasadami (polityką) rachunkowości,
- zostało sporządzone na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych,
- jest zgodne co do formy i treści z obowiązującymi Fundację przepisami prawa i postanowieniami statutu Fundacji

Podstawa opinii

Nasze badanie przeprowadziliśmy zgodnie z

- ustawą z dnia 11 maja 2017 roku o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 roku poz. 1415) (Ustawa o biegłych rewidentach) oraz

- Międzynarodowymi Standardami Badania w wersji przyjętej jako Krajowe Standardy Badania (KSB) uchwałą Krajowej Rady Biegłych Rewidentów nr 3430/52a/2019 z dnia 21 marca 2019 roku, z późniejszymi zmianami.

Nasza odpowiedzialność zgodnie z tymi standardami została dalej opisana w sekcji naszego sprawozdania *Odpowiedzialność biegłego rewidenta za badanie rocznego sprawozdania finansowego*.

Jesteśmy niezależni od Spółki zgodnie z *Międzynarodowym kodeksem etyki zawodowych księgowych* (w tym *Międzynarodowymi standardami niezależności*) Rady Międzynarodowych Standardów Etycznych dla Księgowych (Kodeks IESBA) przyjętym uchwałą Krajowej Rady Biegłych Rewidentów nr 3431/52a/2019 z dnia 25 marca 2019 roku jako zasady etyki zawodowej biegłych rewidentów oraz z innymi wymogami etycznymi, które mają zastosowanie do badania sprawozdań finansowych w Polsce. Wypełniliśmy nasze inne obowiązki etyczne zgodnie z tymi wymogami i Kodeksem IESBA. Uważamy, że dowody badania, które uzyskaliśmy są wystarczające i odpowiednie, aby stanowić podstawę dla naszej opinii.

Odpowiedzialność Zarządu i Rady Fundacji za roczne sprawozdanie finansowe

Zarząd Fundacji jest odpowiedzialny za sporządzenie, na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych, rocznego sprawozdania finansowego, które przedstawia rzetelny i jasny obraz sytuacji majątkowej i finansowej oraz wyniku finansowego i przepływów pieniężnych Fundacji zgodnie z przepisami Ustawy o rachunkowości, wydanymi na jej podstawie przepisami wykonawczymi, przyjętymi zasa-

dami (polityką) rachunkowości oraz innymi obowiązującymi przepisami prawa a także statutem Fundacji. Zarząd Fundacji jest również odpowiedzialny za kontrolę wewnętrzną, którą uznaje za niezbędną dla sporządzenia rocznego sprawozdania finansowego niezawierającego istotnego zniekształcenia spowodowanego oszustwem lub błędem.

Sporządzając roczne sprawozdanie finansowe Zarząd Fundacji jest odpowiedzialny za ocenę zdolności Fundacji do kontynuowania działalności, ujawnienie, jeżeli ma to zastosowanie, spraw związanych z kontynuacją działalności oraz za przyjęcie założenia kontynuowania działalności, z wyjątkiem sytuacji kiedy Zarząd albo zamierza dokonać likwidacji Fundacji, albo zaniechać prowadzenia działalności albo nie ma żadnej realnej alternatywy dla likwidacji lub zaniechania działalności.

Zgodnie z Ustawą o rachunkowości Zarząd oraz Członkowie Rady Fundacji są zobowiązani do zapewnienia, aby roczne sprawozdanie finansowe spełniało wymagania przewidziane w Ustawie o rachunkowości. Członkowie Rady Fundacji są odpowiedzialni za nadzorowanie procesu sprawozdawczości finansowej Fundacji.

Odpowiedzialność biegłego rewidenta za badanie rocznego sprawozdania finansowego

Naszym celem jest uzyskanie racjonalnej pewności, czy roczne sprawozdanie finansowe jako całość nie zawiera istotnego zniekształcenia spowodowanego oszustwem lub błędem oraz wydanie sprawozdania z badania zawierającego naszą opinię. Racjonalna pewność jest wysokim poziomem pewności ale nie gwarantuje, że badanie przeprowadzone zgodnie z KSB zawsze wykryje istniejące istotne zniekształcenie. Zniekształcenia mogą powstawać na skutek oszustwa lub błędu i są uważane za istotne, jeżeli można racjonalnie oczekiwać, że pojedynczo lub łącznie mogłyby wpłynąć na decyzje gospodarcze użytkowników podjęte na podstawie tego rocznego sprawozdania finansowego.

Zakres badania nie obejmuje zapewnienia co do przyszłej rentowności Fundacji ani efektywności lub skuteczności prowadzenia jej spraw przez Zarząd Fundacji obecnie lub w przyszłości.

Podczas badania zgodnego z KSB stosujemy zawodowy osąd i zachowujemy zawodowy sceptycyzm, a także:

- identyfikujemy i oceniamy ryzyka istotnego zniekształcenia rocznego sprawozdania finansowego spowodowanego oszustwem lub błędem, projektujemy i przeprowadzamy procedury badania odpowiadające na te ryzyka i uzyskujemy dowody badania, które są wystarczające i odpowiednie, aby stanowić podstawę naszej opinii. Ryzyko niewykrycia istotnego zniekształcenia wynikającego z oszustwa

jest większe niż tego wynikającego z błędu, ponieważ oszustwo może być związane ze zмовą, fałszerstwem, celowymi pominięciami, wprowadzeniem w błąd lub obejściem kontroli wewnętrznej;

- uzyskujemy zrozumienie kontroli wewnętrznej stosownej dla badania w celu zaprojektowania procedur badania, które są odpowiednie w danych okolicznościach, ale nie w celu wyrażenia opinii na temat skuteczności kontroli wewnętrznej Fundacji;
- oceniamy odpowiedniość zastosowanych zasad (polityki) rachunkowości oraz racjonalność szacunków księgowych oraz powiązanych ujawnień dokonanych przez Zarząd Fundacji;
- oceniamy odpowiedniość przyjęcia przez Zarząd Fundacji założenia kontynuacji działalności oraz, na podstawie uzyskanych dowodów badania, czy istnieje istotna niepewność związana ze zdarzeniami lub warunkami, które mogą podawać w znaczącą wątpliwość zdolność Fundacji do kontynuacji działalności. Jeżeli dochodzimy do wniosku, że istnieje istotna niepewność, wymagane jest od nas zwrócenie uwagi w naszym sprawozdaniu biegłego rewidenta na związane z tym ujawnienia w rocznym sprawozdaniu finansowym lub, jeżeli takie ujawnienia są nieadekwatne, zmodyfikowanie naszej opinii. Nasze wnioski są oparte na dowodach badania uzyskanych do dnia sporządzenia naszego sprawozdania biegłego rewidenta, jednakże przyszłe zdarzenia lub warunki mogą spowodować, że Fundacja nie będzie kontynuować działalności;
- oceniamy ogólną prezentację, strukturę i zawartość rocznego sprawozdania finansowego, w tym ujawnienia, oraz czy roczne sprawozdanie finansowe przedstawia będące jego podstawą transakcje i zdarzenia w sposób zapewniający rzetelną prezentację.

Przekazujemy Radzie Fundacji informacje o, między innymi, planowanym zakresie i czasie przeprowadzenia badania oraz znaczących ustaleniach badania, w tym wszelkich znaczących słabościach kontroli wewnętrznej, które zidentyfikujemy podczas badania.

Marcin Diakonowicz

Biegły Rewident nr 10524
Kluczowy biegły rewident
przeprowadzający badanie w imieniu
Grant Thornton Polska Spółka z ograniczoną
odpowiedzialnością sp. k.,
Poznań, ul. Abpa Antoniego Baraniaka 88 E,
firma audytorska nr 4055

Bilans

Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej w Warszawie
według stanu na 31.12.2021 roku

Suma w zł na:

Aktywa		31.12.2021	31.12.2020
A.	Aktywa trwałe	123 315 535,44	159 433 624,26
I	Wartości niematerialne i prawne		
	1. Koszty zakończonych prac rozwojowych		
	2. Wartość firmy		
	3. Inne wartości niematerialne i prawne		
	4. Zaliczki na wartości niematerialne i prawne		
II	Rzeczowe aktywa trwałe	3 850 446,52	4 001 777,97
	1. Środki trwałe	3 850 446,52	4 001 777,97
	a) grunty, w tym prawo wieczystego użytkowania	106 765,70	110 839,55
	b) budynki, lokale, obiekty inżynierii	3 588 374,73	3 744 587,51
	c) urządzenia techniczne i maszyny	129 501,95	146 350,91
	d) środki transportu	0,00	0,00
	e) inne środki trwałe	25 804,15	0,00
	2. Środki trwałe w budowie		
	3. Zaliczki na środki trwałe w budowie		
III	Należności długoterminowe		
IV	Inwestycje długoterminowe	118 456 468,54	154 345 639,70
	1. Nieruchomości	45 904 059,90	47 895 271,60
	2. Wartości niematerialne i prawne		
	3. Długoterminowe aktywa finansowe	72 552 408,64	106 450 368,10
	- udziały lub akcje		
	- inne papiery wartościowe	72 552 408,64	106 450 368,10
	- udzielone pożyczki		
	- inne długoterminowe aktywa finansowe		
	4. Inne inwestycje długoterminowe		

Suma w zł na:

Aktywa		31.12.2021	31.12.2020
V	Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	1 008 620,37	1 086 206,59
	1. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego		
	2. Inne rozliczenia międzyokresowe	1 008 620,37	1 086 206,59
B.	Aktywa obrotowe	283 322 218,81	252 629 021,61
I	Zapasy	19 999,99	16 747,97
	1. Materiały		
	2. Półprodukty i produkty w toku		
	3. Produkty gotowe		
	4. Towary		
	5. Zaliczki na dostawy	19 999,99	16 747,97
II	Należności krótkoterminowe	523 525,84	259 873,55
	1. Należności od jednostek powiązanych		
	a) z tytułu dostaw i usług o okresie spłaty:		
	- do 12 miesięcy		
	- powyżej 12 miesięcy		
	b) inne		
	2. Należności od pozostałych jednostek, w których jednostka posiada zaangażowanie w kapitale		
	a) z tytułu dostaw i usług o okresie spłaty:		
	- do 12 miesięcy		
	- powyżej 12 miesięcy		
	b) inne		
	3. Należności od pozostałych jednostek	523 525,84	259 873,55
	a) z tytułu dostaw i usług o okresie spłaty:	478 985,97	171 186,17
	- do 12 miesięcy	478 985,97	171 186,17
	- powyżej 12 miesięcy		
	b) z tytułu podatków, dotacji, ceł, ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych oraz innych tytułów publicznoprawnych	39 187,34	75 839,93
	c) inne	5 352,53	12 847,45
	d) dochodzone w drodze sądowej		

Suma w zł na:

Aktywa		31.12.2021	31.12.2020
III	Inwestycje krótkoterminowe	282 679 397,51	252 258 648,88
	1. Krótkoterminowe aktywa finansowe	282 679 397,51	252 258 648,88
	a) w jednostkach powiązanych		
	- udziały lub akcje		
	- inne papiery wartościowe		
	- udzielone pożyczki		
	- inne krótkoterminowe aktywa finansowe		
	b) w pozostałych jednostkach	226 435 090,17	188 140 778,90
	- udziały lub akcje		
	- inne papiery wartościowe	70 350 545,80	35 908 468,44
	- udzielone pożyczki		
	- inne krótkoterminowe aktywa finansowe	156 084 544,37	152 232 310,46
	c) środki pieniężne i inne aktywa pieniężne	56 244 307,34	64 117 869,98
	- środki pieniężne w kasie i na rachunkach	1 218 273,23	2 108 516,61
	- inne środki pieniężne	55 026 034,11	62 009 353,37
	- inne aktywa pieniężne		
	2. Inne inwestycje krótkoterminowe		
IV	Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	99 295,47	93 751,21
C.	Należne wpłaty na kapitał (fundusz) podstawowy		
D.	Udziały (akcje) własne		
	AKTYWA RAZEM	406 637 754,25	412 062 645,87

Suma w zł na:

Pasywa		31.12.2021	31.12.2020
A.	Fundusz własny	405 249 542,43	411 037 910,23
I	Fundusz podstawowy	411 037 492,43	411 674 835,91
II	Fundusz z aktualizacji wyceny	417,80	417,80
III	Zysk (strata) netto za rok obrotowy	-5 788 367,80	-637 343,48
B.	Zobowiązania i rezerwy	1 388 211,82	1 024 735,64
I	Rezerwy na zobowiązania	100 000,00	100 000,00
	1. Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego		
	2. Rezerwy na świadczenia emerytalne i podobne	100 000,00	100 000,00
	- długoterminowe		
	- krótkoterminowe	100 000,00	100 000,00
	3. Pozostałe rezerwy		
	- długoterminowe		
	- krótkoterminowe		
II	Zobowiązania długoterminowe	606 272,33	214 506,37
	1. Wobec jednostek powiązanych		
	2. Zobowiązania wobec pozostałych jednostek, w których jednostka posiada zaangażowanie w kapitale		
	3. Wobec pozostałych jednostek	606 272,33	214 506,37
	a) kredyty i pożyczki		
	b) z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych		
	c) inne zobowiązania finansowe		
	d) zobowiązania wekslowe		
	e) inne	606 272,33	214 506,37
III	Zobowiązania krótkoterminowe	647 857,37	679 603,99
	1. Zobowiązania wobec jednostek powiązanych		
	a) z tytułu dostaw i usług o okresie wymagalności:		
	- do 12 miesięcy		
	- powyżej 12 miesięcy		
	b) inne		
	2. Zobowiązania wobec pozostałych jednostek, w których jednostka posiada zaangażowanie w kapitale		
	a) z tytułu dostaw i usług o okresie wymagalności:		
	- do 12 miesięcy		
	- powyżej 12 miesięcy		
	b) inne		

Rachunek zysków i strat

sporządzony za okres 01.01.2021 – 31.12.2021 (wariant kalkulacyjny) w zł

Suma w zł na:

Pasywa	31.12.2021	31.12.2020
3. Wobec pozostałych jednostek	647 857,37	678 394,28
a) kredyty i pożyczki		
b) zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych		
c) inne zobowiązania finansowe		
d) z tytułu dostaw i usług o okresie wymagalności	421 403,70	200 774,15
- do 12 miesięcy	421 403,70	200 774,15
- powyżej 12 miesięcy		
e) zaliczki otrzymane na dostawy		
f) zobowiązania wekslowe		
g) zobowiązania z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń społecznych oraz innych tytułów publicznoprawnych	42 040,27	37 662,16
h) zobowiązania z tytułu wynagrodzeń		0,00
i) inne zobowiązania	184 413,40	439 957,97
4. Fundusze specjalne		1 209,71
IV Rozliczenia międzyokresowe	34 082,12	30 625,28
1. Ujemna wartość firmy		
2. Inne rozliczenia międzyokresowe	34 082,12	30 625,28
- długoterminowe		
- krótkoterminowe	34 082,12	30 625,28
PASYWA RAZEM	406 637 754,25	412 062 645, 87

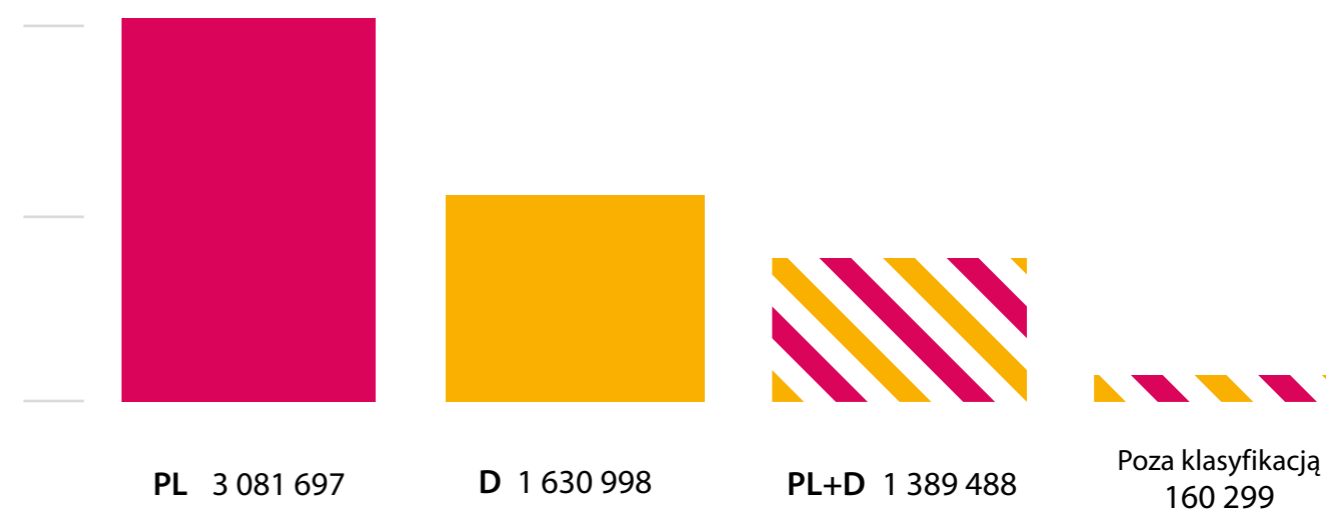
	za rok 2021	za rok 2020
A. Przychody działalności pożytku publicznego	706 425,43	785 953,63
I Przychody działalności nieodpłatnej	706 425,43	785 953,63
II Przychody działalności odpłatnej		
B. Koszty realizacji zadań pożytku publicznego	6 168 088,71	4 901 059,82
I Koszty działalności nieodpłatnej	6 168 088,71	4 901 059,82
II Koszty działalności odpłatnej		
C. Wynik finansowy działalności pożytku publicznego (A-B)	-5 461 663,28	-4 115 106,19
D. Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	4 715 420,04	4 872 235,10
I Przychody netto ze sprzedaży produktów	4 715 420,04	4 872 235,10
E. Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów	5 344 044,77	5 002 367,77
I Koszt własny sprzedanych produktów	5 344 044,77	5 002 367,77
F. Zysk (Strata) brutto ze sprzedaży (D-E)	-628 624,73	-130 132,67
G. Koszty ogólnego zarządu	2 178 883,58	2 302 386,37
H. Zysk/strata na działalności statutowej, statutowej działalności pożytku publicznego i gospodarczej (C+F-G)	-8 269 171,59	-6 547 625,23
I. Pozostałe przychody operacyjne	4 940,69	83 786,36
I Zysk z tytułu rozchodu niefinansowych aktywów trwałych		
II Aktualizacja wartości aktywów niefinansowych		
III Inne przychody operacyjne	4 940,69	83 786,36
J. Pozostałe koszty operacyjne	5 146,68	429,85
I Strata z tytułu rozchodu niefinansowych aktywów trwałych		
II Aktualizacja wartości aktywów niefinansowych		
III Inne koszty operacyjne	5 146,68	429,85
K. Zysk (strata) z działalności operacyjnej (H+I-J)	-8 269 377,58	-6 464 268,72
L. Przychody finansowe	2 497 105,06	5 838 768,91
I Dywidendy i udziały w zyskach		
a od jednostek powiązanych, w tym:		
- w których jednostka posiada zaangażowanie w kapitale		

b	od jednostek pozostałych, w tym:		
	- w których jednostka posiada zaangażowanie w kapitale		
II	Odsetki, w tym: od jednostek powiązanych	2 355 940,97	5 774 866,85
III	Zysk z tytułu rozchodu aktywów finansowych, w tym: w jednostkach powiązanych	141 164,09	
IV	Aktualizacja wartości aktywów finansowych		63 902,06
V	Inne		
M.	Koszty finansowe	16 095,28	11 843,67
I	Odsetki, w tym: dla jednostek powiązanych	136,94	32,51
II	Strata z tytułu rozchodu aktywów finansowych, w tym: w jednostkach powiązanych		
III	Aktualizacja wartości aktywów finansowych	8 308,00	
IV	Inne	7 650,34	11 811,16
N.	Zysk (strata) brutto (K+L-M)	-5 788 367,80	-637 343,48
O.	Podatek dochodowy		
P.	Pozostałe obowiązkowe zmniejszenie zysku (zwiększenie straty)		
R.	Zysk (strata) netto (N-O-P)	-5 788 367,80	-637 343,48

Dotacje przyznane w 2021 roku

A. Dotacje w podziale na kraje realizacji

Miejsce realizacji projektu	Liczba projektów	Przyznano w zł	Udział procentowy przyznanych kwot
Polska	98	3 081 697	49,21%
Niemcy	48	1 630 998	26,04%
Polska i Niemcy	46	1 389 488	22,19%
Poza klasyfikacją (także poza Polską i Niemcami)	5	160 299	2,56%
Razem	197	6 262 482	100,00%

B. Dotacje na projekty realizowane w Polsce w podziale na województwa

Suma dotacji na projekty realizowane w Polsce – 100%

Miejsce realizacji projektu	Liczba projektów	Przyznano w zł	Udział procentowy
więcej niż jedno województwo	11	372 116,45	12,08%
dolnośląskie	16	427 810,93	13,88%
kujawsko-pomorskie	0	0,00	0,00%
lubelskie	1	70 000,00	2,27%
lubuskie	4	94 000,00	3,05%
łódzkie	1	30 000,00	0,97%
małopolskie	4	164 000,00	5,32%
mazowieckie	29	1 154 464,13	37,46%
opolskie	2	35 000,00	1,14%
podkarpackie	1	4 000,00	0,13%
podlaskie	2	47 500,00	1,54%
pomorskie	9	207 200,00	6,72%
śląskie	2	23 000,00	0,75%
świętokrzyskie	0	0,00	0,00%
warmińsko-mazurskie	3	59 205,30	1,92%
wielkopolskie	6	159 600,00	5,18%
zachodniopomorskie	7	233 800,00	7,59%
Razem Polska	98	3 081 696,81	100,00%

C. Dotacje na projekty realizowane w Niemczech w podziale na kraje związkowe

Suma dotacji na projekty realizowane w Niemczech – 100%

Region	Liczba projektów	Przyznano w zł	Udział procentowy
Badenia-Wirtembergia	0	0,00	0,00%
Bawaria	4	107 689,60	6,60%
Berlin	16	466 848,57	28,62%
Brandenburgia	7	214 849,79	13,17%
Brema	1	44 117,00	2,70%
Dolna Saksonia	1	15 440,95	0,95%
Hamburg	1	21 617,33	1,33%
Hesja	2	106 000,00	6,50%
Meklemburgia-Pomorze Przednie	1	29 558,39	1,81%
Nadrenia Północna-Westfalia	3	70 881,90	4,35%
Nadrenia-Palatynat	0	0,00	0,00%
Saara	1	26 470,20	1,62%
Saksonia	5	247 116,08	15,15%
Saksonia-Anhalt	0	0,00	0,00%
Szlezwik-Holsztyn	0	0,00	0,00%
Turyngia	1	24 264,35	1,49%
Niemcy (więcej niż jeden land)	5	256 143,52	15,70%
Razem Niemcy	48	1 630 997,68	100,00%

Rada FWPN Zarząd FWPN

według stanu na 31 grudnia 2021 roku

Rada

Współprzewodniczący

prof. dr hab. Piotr Madajczyk

Historyk i politolog. Od 1990 roku w Instytucie Studiów Politycznych PAN w Warszawie. Obecnie kieruje Zakładem Studiów nad Niemcami, jest redaktorem naczelnym „Rocznika Polsko-Niemieckiego” oraz członkiem kolegium redakcyjnego „Dziejów Najnowszych”. Wykładowca na Uczelni Łazarskiego w Warszawie. W latach 2010–2015 był w Radzie Naukowej Fundacji Flucht, Vertreibung, Versöhnung w Berlinie. Jego zainteresowania badawcze obejmują problematykę mniejszości narodowych w Polsce, stosunków polsko-niemieckich w XX wieku, przymusowych migracji w Europie Środkowo-Wschodniej po 1945 roku, historii najnowszej Polski. Prowadzi odczyty i wykłady w Polsce i w Niemczech, publikuje artykuły naukowe w czasopiśmie. Poza pracą naukową zajmuje się także publicystyką historyczną oraz komentuje aktualne wydarzenia w Niemczech i Austrii (Polskie Radio 24, TOK FM, Program 1 Polskiego Radia i Program 3 Polskiego Radia).
Najważniejsze publikacje książkowe to: „Przylączenie Śląska Opolskiego do Polski 1945–1948” (1996), „Niemcy polscy 1944–1989” (2001), „Polska jako państwo narodowe. Historia i pamięć” (2008, razem z D. Berlińską) i „Czystki etniczne i klasowe w Europie w XX wieku. Szkice do problemu” (2010).

Markus Meckel

Były minister spraw zagranicznych NRD, pastor. Pełni funkcję przewodniczącego Rady Federalnej Fundacji Badań nad Dyktaturą SED, której działalność zainicjował. Jest też członkiem kuratorium Europejskiej Sieci „Pamięć i Solidarność”. Od 12 października 2013 roku do 22 września 2016 roku pełnił funkcję prezydenta Niemieckiego Ludowego Związku Opieki nad Grobami Wojennymi. Zajmuje się europejską polityką zagraniczną i działa na rzecz wspierania demokracji. Studiował teologię w Naumburgu i Berlinie. Od lat 70. zaangażowany w byłej NRD w polityczną działalność opozycyjną. W 1989 roku zainicjował wraz z Martinem Gutzeitem założenie w NRD Socjaldemokratycznej Partii Niemiec (SDP). W 1990 roku pełnił funkcję urzędującego przewodniczącego wschodniej SPD. Po wolnych wyborach w 1990 roku był członkiem Izby Ludowej NRD i ministrem spraw zagranicznych NRD. W latach 1990–2009 poseł do Bundestagu, a od 1994 do 2009 roku przewodniczący Niemiecko-Polskiej Grupy Parlamentarnej Bundestagu. Pełnił funkcję zastępcy rzecznika ds. polityki zagranicznej frakcji SPD. W latach 1998–2006 był przewodniczącym delegacji niemieckiej w Zgromadzeniu Parlamentarnym NATO, a od 2000 do 2002 roku wiceprezydentem Zgromadzenia Parlamentarnego NATO.

Członkowie

prof. dr hab. Eugeniusz Cezary Król

Historyk i politolog, profesor zwyczajny nauk humanistycznych. W 1969 roku ukończył studia historyczne na Uniwersytecie Warszawskim, gdzie w 1976 roku doktoryzował się na podstawie pracy „Okupant niemiecki wobec szkolnictwa polskiego na terenie Generalnej Guberni w okresie drugiej wojny światowej (1939–1944)”. Na przełomie lat 70. i 80. XX wieku współpracował z Niezależną Oficyną Wydawniczą. Od 1993 do 2016 roku był pracownikiem naukowo-badawczym Instytutu Studiów Politycznych PAN, gdzie w 1999 roku habilitował się na podstawie pracy „Propaganda i indoktrynacja narodowego socjalizmu w Niemczech 1919–1945”. W 2007 roku otrzymał tytuł profesora nauk humanistycznych. W latach 1999–2000 jako profesor gościnny wykladał na Uniwersytecie Johanna Gutenberga w Moguncji. W latach 2002–2006 był dyrektorem Stacji Naukowej PAN w Berlinie, a od 2012 do 2016 roku pełnił funkcję dyrektora Instytutu Studiów Politycznych PAN. W latach 2002–2015 był także wykładowcą w Collegium Civitas w Warszawie. W latach 2016–2019 był profesorem i nauczycielem akademickim na Wydziale Zarządzania Kulturą Wizualną Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie. Za książkę „Propaganda i indoktrynacja narodowego socjalizmu w Niemczech 1919–1945” otrzymał nagrodę KLIO (Warszawa 1999) i Nagrodę im. Jana Długosza (Kraków 2000), za publikację „Polska i Polacy w propagandzie narodowego socjalizmu w Niemczech 1919–1945” – nagrodę KLIO (Warszawa 2006) i Nagrodę im. Joachima Lelewela (Warszawa 2008). Jest także tłumaczem i edytorem polskiego wyboru „Dzienników” Josepha Goebbelsa (tom 1–3, wyd. 2013–2014) oraz krytycznej edycji w języku polskim „Mein Kampf” Adolfa Hitlera (2020).

prof. dr hab. Grzegorz Kucharczyk

Profesor nauk humanistycznych, pracownik Instytutu Historii PAN (w latach 2005–2016 kierownik Pracowni Historii Niemiec i Stosunków Polsko-Niemieckich IH PAN w Poznaniu) oraz Akademii im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie

Wielkopolskim. Członek Rady Instytutu Zachodniego w Poznaniu.

Autor kilkudziesięciu monografii naukowych poświęconych historii Prus i Niemiec w XIX i XX wieku, dziejom stosunków polsko-niemieckich oraz historii myśli politycznej. Zajmuje się również historią XX-wiecznych ludobójstw. Napisał m.in.: „Prusy, Rosja i kwestia polska w myśli politycznej Constantina Frantza 1817–1891” (Warszawa 1999), „Cenzura pruska w Wielkopolsce w okresie zaborów” (Poznań 2001), „Pierwszy Holocaust XX wieku” (Warszawa 2004), „Niemcy i racja stanu. Myśl polityczna Jacques’a Bainville’a” (Warszawa 2005), „Hohenzollernowie” (Poznań 2016). Publikował np. na łamach „Zeitschrift für Ostmitteleuropa-Forschung” i „Jahrbuch für die Geschichte Mittel- und Ostdeutschlands”. Jest współautorem i redaktorem wielotomowej „Historii Prus” powstałej w IH PAN.

Thomas Lenk

Dyplomata, studiował filozofię w Moguncji, Dijon i Leuven. Od 1994 roku w Ministerstwie Spraw Zagranicznych Niemiec. W latach 1996–1997 w Biurze ministra stanu w MSZ Niemiec. 1997–2000 w Ambasadzie Niemiec w Kigali, 2000–2003 w Ambasadzie Niemiec w Kijowie. 2003–2005 w Referacie Parlamentarno-Gabinetowym i w Referacie ds. Bezpieczeństwa Europejskiego i Polityki Obronnej w MSZ Niemiec. 2005–2007 w Ambasadzie Niemiec w Tokio. 2009–2010 doradca polityczny specjalnego wysłannika Unii Europejskiej do Azji Środkowej. 2007–2011 w Stałym Przedstawicielstwie RFN przy Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie (OBWE) w Wiedniu, 2011–2014 w Referacie Azji Środkowej i południowego Kaukazu w MSZ Niemiec. 2014–2015 doradca polityczny specjalnego wysłannika OBWE w trilateralnej Grupie Kontaktowej Kijów/Mińsk. 2015–2017 szef biura Specjalnego Wysłannika OBWE w biurze regionalnym podczas prezydencji niemieckiej w OBWE, a od 2016 kierownik Referatu ds. OBWE i Rady Europy w niemieckim MSZ. 2017–2020 minister pełnomocny ds. gospodarki w Ambasadzie Niemiec w Paryżu. Od września 2020 roku kierownik Referatu ds. Europy Środkowej w MSZ Niemiec.

Cornelia Pieper

Polityczka, dyplomata, od 1982 roku studiowała lingwistykę stosowaną na uniwersytetach w Lipsku i w Warszawie, dyplomowana tłumaczka języków polskiego i rosyjskiego, od 1990 roku czynna w polityce na poziomie kraju związkowego i federacji. W latach 2001–2005 sekretarz generalna FDP. W latach 1998–2013 posłanka do Bundestagu z ramienia frakcji FDP, wiceprzewodnicząca Komisji Oświaty, Badań i Szacowania Konsekwencji Rozwoju Technologii, rzeczniczka frakcji FDP ds. polityki badań naukowych. W latach 2009–2013 sekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych i koordynatorka rządu federalnego ds. międzypolitycznych relacji polsko-niemieckich. Od sierpnia 2014 roku konsul generalna Republiki Federalnej Niemiec w Gdańsku. Wyróżniona w 2010 roku tytułem doktora h.c. Uniwersytetu Dokkyo w Japonii i w 2011 roku tytułem profesora h.c. Uniwersytetu im. Jana Kochanowskiego w Kielcach.

Barbara Richstein

Polityczka, posłanka do Landtagu Brandenburgii. W 1983 roku zdała maturę w Tel Awiwie, w latach 1984–1990 studiowała prawo na Uniwersytecie w Bonn, w latach 1991–1993 pracowała na rynku nieruchomości, w latach 1993–1995 odbyła staż aplikancki w sądzie w Berlinie. W latach 1995–1997 referentka w biurze zarządu Gminy Żydowskiej w Berlinie, od 1997 roku adwokat. Od września 1999 roku posłanka do Landtagu Brandenburgii z CDU. W latach 2002–2004 minister sprawiedliwości i spraw europejskich w rządzie Brandenburgii. W latach 2004–2007 zastępca przewodniczącego frakcji CDU w Landtagu Brandenburgii. W latach 2004–2009 rzeczniczka ds. polityki europejskiej frakcji CDU w Landtagu Brandenburgii. Od października 2009 do listopada 2011 roku rzeczniczka frakcji CDU ds. europejskich i polityki medialnej, od listopada 2009 do października 2014 roku przewodnicząca Komisji Europejskiej Landtagu Brandenburgii. Od listopada 2010 do lutego 2015 roku członkini Rady w Rozgłośni Berlin-Brandenburg. Od listopada 2011 do października 2014 roku rzeczniczka frakcji CDU w Landtagu Brandenburgii ds. Europy, mediów i polityki sportu. Od listopada 2014

do grudnia 2015 roku rzeczniczka frakcji CDU ds. polityki komunalnej. Od grudnia 2015 do września 2019 roku wiceprzewodnicząca frakcji CDU w Landtagu Brandenburgii i rzeczniczka ds. Europy, migracji i integracji. Od 2018 roku prezes brandenburskiego Związku Lekkiej Atletyki. 25 września 2019 roku wybrana na wiceprzewodniczącą Landtagu Brandenburgii.

Manuel Sarrazin

Historyk, studiował historię, studia Europy Wschodniej oraz prawo, najpierw na Uniwersytecie w Bremie, później w Hamburgu. Od roku 1998 należy do partii Bündnis 90/Die Grünen Hamburg, w latach 2011–2015 zastępca przewodniczącego landu tej partii. 2008–2021 poseł do Bundestagu. W latach 2014–2018 członek zarządu w Europäische Bewegung Deutschland e.V. Od 2018 wiceprezes Europäische Bewegung Deutschland e.V. W latach 2018–2021 przewodniczący polsko-niemieckiej grupy parlamentarnej w niemieckim Bundestagu. Od lutego 2020 roku przewodniczący Südosteuropa Gesellschaft. Od 1 marca 2022 roku specjalny pełnomocnik rządu federalnego ds. Bałkanów Zachodnich.

Janusz Styczek

Absolwent Szkoły Głównej Handlowej na kierunku ekonomia oraz Uniwersytetu Warszawskiego na kierunku politologia. Studiował również na Akademii Dyplomatycznej w Wiedniu. Od 1991 r. w polskim Ministerstwie Spraw Zagranicznych. W latach 2007–2008 szef wydziału ekonomicznego w Ambasadzie RP w Paryżu, gdzie następnie zajmował stanowisko radcy ministra i zastępcy szefa placówki. W listopadzie 2014 r. Janusz Styczek objął stanowisko radcy ministra oraz zastępcy Ambasadora RP w Berlinie. Obecnie sprawuje funkcję zastępcy Dyrektora Departamentu Polityki Europejskiej w polskim Ministerstwie Spraw Zagranicznych.

Wiesław Wawrzyniak

Socjolog, dziennikarz. W latach 1968–1972 studiował socjologię na Uniwersytecie Warszawskim, a od 1947 do 1977 roku na Wolnym Uniwersytecie w Berlinie Zachodnim. W latach 1977–1978 studiował sowietologię na Carleton

University w Ottawie. Od 1978 redaktor Radia Wolna Europa w Monachium do zamknięcia rozgłośni w 1994 roku. Komentator spraw krajowych i międzynarodowych, szczególnie stosunków polsko-niemieckich w audycji „Fakty, wydarzenia, opinie”. W 1991 roku korespondent wojenny w Słowenii, Chorwacji i Serbii. W latach 1987–1988 asystent (managing editor) dyrektora RWE Marka Łatyńskiego. W 1982 roku nagrodzony przez dyrekcję Radia Free Europe/Radio Liberty za audycję „Pomost – telefon do kraju” przełamującą blokadę informacyjną Polski po wprowadzeniu stanu wojennego, co „podniosło prestiż RFE/RL za granicą”. W latach 1998–2005 korespondent polskiej sekcji BBC World Service w Niemczech. Od 2006 do 2009 roku komentator polityczny Polskiego Radia w Berlinie. Współpracownik m.in. „Głosu Ameryki”, TVP, „Rzeczpospolitej”, Deutsche Welle World TV, „Newsweek Polska”, „Newsweek International”. Odznaczony Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski za zasługi dla demokratyzacji Polski.

Zarząd

Współprzewodniczący

prof. dr hab. Dariusz Makiła

Urodzony 2 kwietnia 1957 roku w Świeciu nad Wisłą. Absolwent filologii polskiej (1980 rok.) oraz prawa (1984) na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu. W latach 1981–1982 odbywał służbę wojskową. Od 1983 roku zatrudniony na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. W 1991 roku obronił doktorat. W latach 2002–2013 pracował na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie. W 2013 roku habilitował się na tej uczelni. Od 2013 roku profesor nadzwyczajny w Wyższej Szkole Finansów i Zarządzania w Warszawie, kierownik Katedry Powszechnej Historii Ustroju i Prawa oraz Doktryn Polityczno-Prawnych na Wydziale Prawa i Administracji Wyższej Szkoły Finansów i Zarządzania w Warszawie (obecnie

Akademia Ekonomiczno-Humanistyczna w Warszawie). W swojej działalności naukowej zajmuje się dziejami ustroju i prawa w Polsce i Europie, w tym historią Niemiec oraz stosunków polsko-niemieckich. Przebywał na stypendiach w Szwecji (1987), Austrii (1987), Niemczech (1986, 1988, 1989, 2003, 2004, 2005), między innymi w Max-Planck-Institut für europäische Rechtsgeschichte we Frankfurcie nad Menem (2003, 2005), Herzog August Bibliothek w Wolfenbüttel (1989, 2004). Autor trzech monografii, podręcznika akademickiego, ponad stu artykułów publikowanych w Polsce i za granicą.

dr Johannes von Thadden

Johannes von Thadden jest prezesem Zarządu Airbus Poland S.A. w Warszawie. Od lat zaangażowany we współpracę polsko-niemiecką, zasiada m.in. w Federalnym Zarządzie Towarzystw Polsko-Niemieckich. Studiował ekonomię, historię nauki polityczne, tematem jego pracy doktorskiej był rozwój polityczny i gospodarczy Polski w latach 1945–1980. Od 1981 do 1982 roku przebywał dzięki stypendium Fulbrighta na Uniwersytecie w Seattle. Po powrocie do Niemiec był pracownikiem naukowym na Uniwersytecie Kraju Saary. Od 1984 roku pracował w Niemieckiej Izbie Przemysłu i Handlu (DIHK), w tym jako osobisty referent dyrektora generalnego, a także jako kierownik biura dyrektora i prezesa tej instytucji. W latach 2004–2007 był dyrektorem zarządzającym CDU. W 2011 roku opublikował powieść historyczną „Greif und Kreuz” („Gryf i krzyż”) o polsko-niemieckiej chrystianizacji Pomorza w XII wieku.

Członkowie

Klara Geywitz

Dyplomowana politolog, wiceprzewodnicząca SPD. Należy do Towarzystwa Polsko-Niemieckiego Brandenburgii. Ukończyła studia politologiczne na Uniwersytecie w Poczdamie. W latach 2002–2004 była referentką w związku krajowym SPD w Brandenburgii. Od 1994 roku jest członkiem partii SPD. W latach 1998–2013

i od maja do października 2014 była członkiem zgromadzenia radnych miejskich Poczdamu. W latach 2008–2013 wiceprzewodnicząca związku krajowego SPD w Brandenburgii, a od 2013 do 1 listopada 2017 roku sekretarz generalna związku krajowego SPD w Brandenburgii. W latach 2004–2019 deputowana do Landtagu Brandenburgii. W latach 2004–2009 była wiceprzewodniczącą frakcji SPD w Landtagu, przewodniczącą grupy roboczej ds. nauki i oświaty. W latach 2009–2010 parlamentarna sekretarz generalna frakcji SPD w Landtagu. Od marca 2013 do października 2014 roku była przewodniczącą Komisji Specjalnej ds. Portu Lotniczego Berlin-Brandenburg. W latach 2014–2019 była rzeczniką ds. polityki finansowej frakcji SPD w Landtagu oraz członkiem komisji budżetowej i finansów. 8 grudnia 2017 roku podczas zjazdu federalnego SPD została wybrana na członka zarządu partii, a 6 grudnia 2019 roku na wiceprzewodniczącą SPD. W grudniu 2021 roku w nowo utworzonym rządzie kanclerza Olafa Scholza objęła stanowisko ministra mieszkalnictwa, rozwoju miast i budownictwa, tym samym przestała być członkiem Zarządu FWPB.

Cornelius Ochmann

Dyrektor zarządzający, specjalista ds. polityki europejskiej, relacji UE – Rosja oraz Polski, Ukrainy, Białorusi. Studiował na uniwersytetach w Moguncji i we Wrocławiu. Przebywał na stypendiach, badawczych w Moskwie i Jerozolimie (Hebrew University). W latach 1994–2013 pracował w Fundacji Bertelsmanna, gdzie był m.in. odpowiedzialny za projekt International Bertelsmann Forum (IBF). Współpracował także z Bankiem Światowym i europejskimi instytucjami w ramach relacji z krajami Europy Wschodniej. Z uwagi na raporty przygotowywane w Fundacji Bertelsmanna ma doświadczenie w polityce międzynarodowej. Publikował w Polsce w „Nowej Europie Wschodniej”, jest członkiem redakcji w „New Eastern Europe”.

dr Krzysztof Rak

Dyrektor zarządzający, historyk filozofii, tłumacz, publicysta, ekspert w dziedzinie stosunków

międzynarodowych. Absolwent filozofii na Uniwersytecie Warszawskim. Przez kilka lat był asystentem na Wydziale Filozofii filii Uniwersytetu Warszawskiego w Białymstoku (obecnie Uniwersytet w Białymstoku). W latach 90. pracował jako urzędnik w Kancelarii Prezydenta, Ministerstwie Spraw Zagranicznych oraz Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, gdzie zajmował się problematyką międzynarodową (stosunki polsko-niemieckie, polityka europejska). Później został rzecznikiem prasowym Polskiej Wytwórni Papierów Wartościowych. W latach 2006–2008 był członkiem Zarządu FWPB. W latach 2007–2009 pracował w TVP, najpierw jako szef redakcji zagranicznej Agencji Informacji TVP, a potem jako szef „Wiadomości”. Od drugiej połowy lat 90. prowadził działalność publicystyczną (tematyka międzynarodowa) przede wszystkim w „Życiu” i „Wprost”. Ponadto publikował w „Gazecie Wyborczej”, „Gazecie Polskiej”, „Naszym Dzienniku”, „Frankfurter Allgemeine Zeitung”, „Die Welt”, „Handelsblatt”, „Sarmatian Review”. Obecnie współpracuje z „Rzeczpospolitą” i „Nową Konfederacją”.

Aleksandra Rybińska-Wróbel

Politolożka. Absolwentka Instytutu Nauk Politycznych w Paryżu (Sciences-Po). Publicystka portalu wPolityce.pl, telewizji wPolsce.pl i tygodnika „Sieci”, ekspert think tanku The Warsaw Institute, członek zarządu Fundacji Macieja Rybińskiego i zarządu głównego Stowarzyszenia Dziennikarzy Polskich (SDP). Dorastała w Niemczech, we Francji i w Wielkiej Brytanii. W latach 2006–2011 dziennikarka w „Rzeczpospolitej” i „Uważam Rze”, a następnie (2013–2014) kierownik działu zagranicznego w „Gazecie Polskiej Codziennie”. Publikowała m.in. w „Gazecie Polskiej”, „Nowej Konfederacji”, „The Warsaw Institute Review”, kwartalniku „Rzeczy Wspólne”, „Teologii Politycznej”, „Gazecie Bankowej”, „BBC World Service”, „Welt am Sonntag” i „Der Tagesspiegel”. Od 2014 roku związana z Fratrią. ◆

Zespół FWPB

według stanu na 31 grudnia 2021 roku

Dyrektorzy – członkowie Zarządu

Cornelius Ochmann

Krzysztof Rak

Pracownicy

Beata Sobczak

kierowniczka organizacyjna

Projekty własne, wnioski o dotację

Ewa Baran

koordynatorka projektów,
specjalistka ds. finansów i grantów

Joanna Czudec

kierowniczka programowa

Małgorzata Gmiter

koordynatorka projektów,
specjalistka ds. projektów edukacyjnych

Aneta Jędrzejczak

koordynatorka projektów, specjalistka
ds. komunikacji wewnętrznej oraz HR

Tomasz Markiewicz

koordynator projektów,
specjalista ds. projektów historycznych

Magdalena Przedmojska

koordynatorka projektów, specjalistka
ds. nowych mediów i komunikacji zewnętrznej

Administracja

Anna Łaniecka

główna księgową

Tadeusz Stolarski

pracownik administracji

Biuro w Berlinie

Karolina Fuhrmann

koordynatorka projektów

Centrum Konferencyjne Zielna

Agnieszka Czuj

specjalistka ds. organizacji konferencji

Katarzyna Przystawska

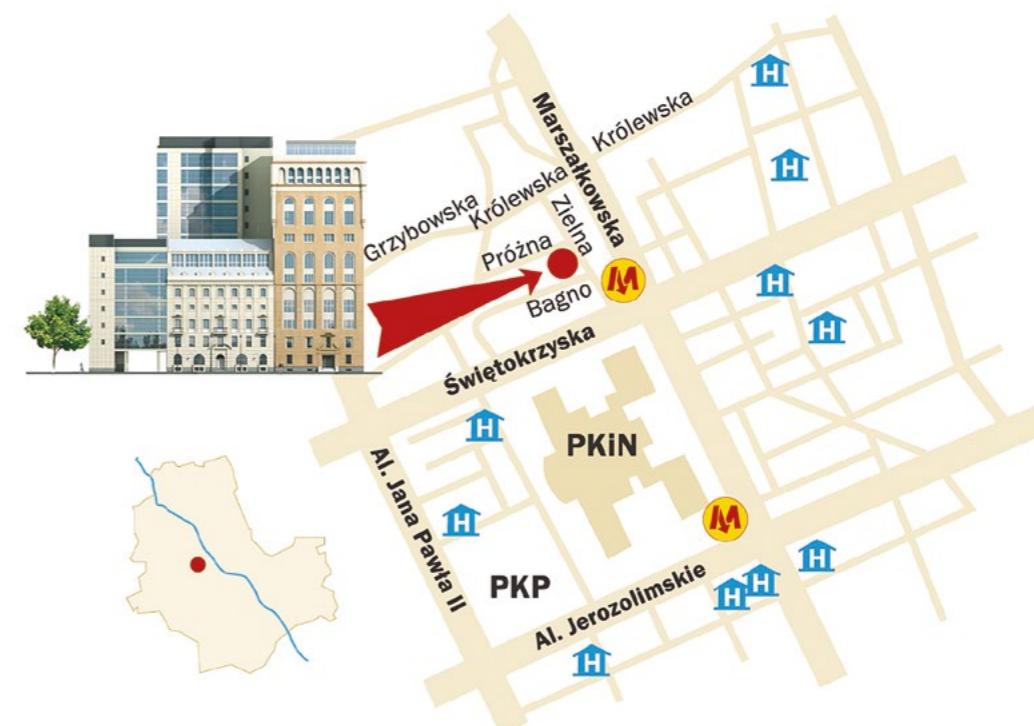
specjalistka ds. organizacji konferencji

Aktualny wykaz pracowników Biura FWPB wraz z numerami telefonów i adresami e-mail jest dostępny na stronie www.fwpb.org.pl

Centrum Konferencyjne Zielna

Centrum Konferencyjne Zielna to pięć sal konferencyjnych o powierzchni od 45 do 250 m kw. oraz pięć sal szkoleniowych o powierzchni od 16 do 55 m kw. Każda z nich, w zależności od potrzeb, może być dowolnie zaaranżowana jako sala szkoleniowa, sala seminaryjna czy warsztatowa. Wszystkie sale konferencyjne wyposażone są w nagłośnienie, system tłumaczenia symulta-

nicznego, system dyskusyjny, system prezentacji obrazu, dostęp do sieci internetowej dla uczestników spotkania oraz inny sprzęt i urządzenia ułatwiające efektywne prowadzenie konferencji, szkoleń, seminariów i innych spotkań. Wszystkie sale są klimatyzowane, widne oraz wyposażone w projektor i flipchart.

Oferujemy:

najlepszą lokalizację – ściśle centrum Warszawy – skrzyżowanie Marszałkowskiej i Świętokrzyskiej, bezpośrednio przy skrzyżowaniu I i II linii metra przy stacji Świętokrzyska, wysoki standard wykończenia (klasa a2), dostępność sal konferencyjnych dla niepełnosprawnych. Zapewniamy niską cenę, fachową obsługę, wysoki standard, catering, pomoc w organizacji Państwa przedsięwzięcia.

Właścicielem Centrum Zielna jest Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej. Więcej informacji: www.centrumzielna.pl

Kontakt:

Centrum Konferencyjne Zielna
ul. Zielna 37, 00-108 Warszawa
e-mail: agnieszka@centrumzielna.pl
tel. (+48) 22 338 67 67
e-mail: katarzyna@centrumzielna.pl
tel. (+48) 22 338 67 83

Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej Sprawozdanie z działalności za rok 2021

Redakcja:

Tomasz Markiewicz

Opracowanie informatyczne:

Janusz Rolecki

Tłumaczenie:

Andreas Volk

Fotografie:

Archiwum FWPN

Opracowanie graficzne i skład:

Babaloo s.c, Kinga Salwińska

Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej

ul. Zielna 37

00-108 Warszawa

fwpn@fwpn.org.pl

www.fwpn.org.pl

www.sdpz.org

www.centrumzielna.pl

© FWPN, Warszawa 2022

